

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM azonosító száma: 203 322

Boldog Brenner János Óvoda

Szombathely

Bozsok

Narda

Pornóapáti

2022.

Tartalom	
Tartalom	2
I. BEVEZETŐ	5
I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata	5
I.1.1. Az intézmény létrehozásának rövid bemutatása	5
I.1.2. A katolikus intézmények küldetése, intézményünk küldetésnyilatkozata	6
I.2. A pedagógiai program törvényi háttere	9
II. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI	11
II.1. Az óvoda alapelvei, rendszere, nevelési célja, feladata	11
II.1.1. Az óvoda jellemző adatai	11
II.1.2. A Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programja	13
II.1.3. A Boldog Brenner János Óvoda Pornóapáti Német Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi kiegészítő programja	17
II.1.4.1. Nevelési céljaink	25
II.1.4.2. Nevelési feladataink	25
II.1.5. A személyiségfejlesztés feladatai	26
II.1.5.1. A hitre nevelés	26
II.1.5.2. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	26
II.1.5.3. Az egészséges életmód alakítása	27
II.1.5.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	29
II.1.5.5. Az értelmi nevelés, differenciált fejlesztés	30
II.1.6. Az óvodai élet megszervezése	32
II.1.6.1. Az óvoda feltételrendszere	33
II.1.6.2. Az óvoda személyi feltétele:	34
II.1.6.3. Napirend	38
II.1.6.4. Hetirend	39
II.1.7. Az óvodai élet tevékenységi formái	41
II.1.7.1. Játék, szabad játék	42
II.1.7.2. Hitre nevelés	47
II.1.7.3. Anyanyelvi nevelés	50
II.1.7.5. Mindennapos mozgás, mozgásfejlesztés	50

Boldog Brenner János Óvoda

II.1.7.6. A külső világ tevékeny megismerése (környezetismereti-, természetvédelmi-, természetvédelemi-, matematikai tartalom) _____	57
II.1.7.7. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc _____	62
II.1.7.8. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka _____	64
II.1.7.9. Munka _____	67
II.1.7.10. A tevékenységekben megvalósuló tanulás _____	70
II.1.8. Óvodánk hagyományos ünnepei _____	73
II.1.9. Óvodánk kapcsolatai _____	74
II.1.10. Sajátos feladataink, speciális szolgáltatásaink _____	77
II.1.10.1. Gyermekvédelem az óvodában _____	77
II.1.10.2. Az óvoda egyéb szolgáltatásai _____	82
II.2. Az óvodába lépés feltételei _____	83
II.3. Az iskolába lépés feltételei _____	85
II.4. Óvodánk szervezeti leírása _____	86
II.4.1. Óvodavezető _____	86
II.4.2. A tagóvoda vezetők _____	88
II.4.2. Az óvodavezető helyettesek _____	89
II.4.3. A nevelőtestület tagjai és jogkörük, szakmai munkaközösség _____	90
II.4.4. Szülői munkaközösség _____	91
II.4.5 Az óvoda alapítványa – Szentjánosbogár Alapítvány _____	92
III.1. Eszközök, felszerelések _____	94
IV. Érvényességi rendelkezések _____	98
V. A Helyi Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása _____	99

Az élet himnusza

Az élet egyetlen - ezért vedd komolyan!

Az élet szép - csodáld meg!

Az élet boldogság - ízleld!

Az élet álm - tedd valósággá!

Az élet kihívás - fogadd el!

Az élet kötelesség - teljesítsd!

Az élet játék - játszd!

Az élet vagyon - használd fel!

Az élet szeretet - add át magad!

Az élet titok - fejtsd meg!

Az élet ígéret - teljesítsd!

Az élet szomorúság - győzd le!

Az élet dal - énekeld!

Az élet küzdelem - harcold meg!

Az élet kaland - vállald!

Az élet jutalom - érdemeld ki!

Az élet élet - éljed!

/Teréz Anya/

I. BEVEZETŐ

I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata

I.1.1. Az intézmény létrehozásának rövid bemutatása

A szombathelyi Római Katolikus megyéspüspök, mint a Szombathelyi Egyházmegye Ordináriusa, az oktatásról szóló akkor hatályos törvény továbbá a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény 17.§ (1) bekezdésében foglalt lehetőségekkel és jogokkal élve, 1991. szeptember 1-jével Szombathelyen kollégiumot alapított középiskolai tanulók, és főiskolai hallgatók számára (Szombathelyi Egyházmegyei Kollégium). 1992. március 20-án Szombathelyen 1-4. évfolyamos Püspöki Elemi Iskolát alapított, majd 1996. szeptember 1-jétől 1-8. évfolyamú (évfolyamonként három tanulócsoport-osztály) katolikus általános iskolává bővítette (Püspöki Általános Iskola). A megyéspüspök 1996. augusztus 1-jével szintén Szombathelyen katolikus óvodát alapított Szombathelyi Egyházmegyei Óvoda elnevezéssel.

2008. szeptember 1-jétől a három intézményt az egyházmegye képviselője összevonta és többcélú közös igazgatású közoktatási intézményt hozott létre. A közös igazgatású intézmény 2012. szeptember 1-jétől gimnáziumi tagozattal bővült. A Bozsoki Óvoda 2017. szeptember 01-étől a Brenner János Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium Tagóvodájaként fenntartói döntésre csatlakozott az intézményhez. 2018. szeptember 01-ével az óvoda szombathelyi két telephelye és a Bozsoki Tagóvodája Boldog Brenner János Óvoda elnevezéssel levált az Nevelési Központ Intézményéről.

Az intézmény célja és feladatai:

A családi neveléssel együtt megalapozza a gyermek személyiségének és képességeinek fejlődését és felkészíti az iskolai életmódra.

Az iskolába lépés időpontjának megállapításához – a folyamatos megfigyelés alapján és az egészségügyi vizsgálatok megállapításait figyelembe véve – véleményezi a gyermekek fejlettségét.

A katolikus keresztény világnézet szellemében nevelje a gyermekeket, hogy az Evangélium és a katolikus Egyház tanításában kifejezett értékek egész életükben meghatározó elvekké alakuljanak.

Tegye képessé a gyermek közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek: Isten és emberszeretet, igazság és igazságosság, hazaszeretet megvalósítására.

A gyermeket úgy formálja:

- hogy legyen vonzó a személyiségét is kifejező beszédkultúrája,
- jellemezze az életkorának megfelelő, kifogástalan anyanyelvi kifejező készség,
- alakuljon ki benne fogékonyság az igazi emberi és keresztény értékekre.

Az általános műveltség megalapozása.

A társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességek kialakítása.

Az eltérő ütemben fejlődő tanulók képességeinek egyéni fejlesztéséről történő gondoskodás.

Óvodánkban a nevelőmunkánk során elsődlegesnek tartjuk a gyermekek, mindenkifelett álló érdekeinek érvényesülését, tiszteletben tartjuk az emberi jogok és alapvető szabadságjogok biztosítását. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférés lehetőségét.

Óvodapedagógusaink a befogadó pedagógiát szem előtt tartva gondoskodnak a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztéséről, fejlődésük segítéséről, ellátásukról, a gyermekcsoportba való beilleszkedésükről.

Feladatunknak tartjuk a szociális hátrányokkal induló gyermekek segítését hátrányaik leküzdésében.

Nemzeti etnikai kisebbségi feladatokat igény esetén ellát.

I.1.2. A katolikus intézmények küldetése, intézményünk küldetésnyilatkozata

A katolikus intézmény küldetése a társadalomban:

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, és a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus intézmények legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.

Korunk nélküli a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé:

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat, óvodákat, kollégiumokat, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”

Legfőbb küldetésünk az evangelizálás az óvoda sajátos és sokrétű eszközeivel, melyben nevelés dominál.

A katolikus óvodában meg a nevelésnek – oktatásnak meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; a pedagógusoknak pedig ki kell tenniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógusfüggő. Céljainkat csak akkor érhetjük el, ha az óvodapedagógusokat, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, melyeket neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

Pedagógiai tevékenységünkben a keresztény értékrendre építünk, fontos szerepet szánunk az egyházi és nemzeti hagyományoknak, a környezettudatos magatartás megalapozásának.

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé:

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

Szeretnénk elérni, hogy gyermekeink a teremtett világot Isten ajándékának tekintsék, s azt az ajándékot megillető megbecsüléssel védjék és használják.

A Katolikus Egyház nevelésre irányuló alapelvei:

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá, de fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmasak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre közoktatási intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifermálására (C.I.C. 794-795. kánon).

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissimum Educationis Momentum kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” (II. Vatikáni Zsinat)

A katolikus óvoda része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus óvoda által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet. Amikor a katolikus nevelésről szölkünk szükséges megfontolni:

a Szentírás tanítását, belőle Jézus tanítói és nevelői magatartását, az apostoli küldetést;

az Egyházi törvénykönyv rendelkezéseit;

a zsinati dokumentumokat és a pápai megnyilatkozásokat.

Óvodánk küldetésnyilatkozata

A Boldog Brenner János Óvoda a Szombathelyi Egyházmegye által fenntartott katolikus szellemiségű intézmény, amely ökumenikusan nyitott a más felekezetűek felé.

Nevelési elveinek alapja a keresztény vallási és erkölcsi értékek tisztelete, egy humánusabb, erkölcsösebb, igazságra törekvő nemzedék kiművelése. Arra törekszünk, hogy a város intézményei között kivívott előkelő helyünket, hírnevünket öregbítsük.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus közoktatási intézmények legsajátosabb katolikus jellegét. Ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi (Katolikus Iskolák Magyarországon 7, 8, 14)

Célunk: A család által ránk bízott gyermekekből – a szülővel együtt - jellemes, művelt keresztény fiatalokat nevelni, akik megtalálják helyüket, életcéljukat az egyházban, a társadalomban. Tevékenységünket *szolgáltatásnak* tekintjük, amelyet a társadalmi és partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes légkörben végzünk.

Segítünk abban, hogy a ránk bízott gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak.

Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy gyermekek testileg – lelkiileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.

Kiemelt feladatnak tekintjük a gyermekekre való személyes odafigyelést, a személyre szabott fejlesztést, foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.

Mindezeket jól felkészült, szakmailag igényes, megújulásra képes, a minőség iránt elkötelezett, segítőkész, munkakörülményeikkel elégedett munkatársakkal és a velük együttműködő szülővel valósítjuk meg.

I.2. A pedagógiai program törvényi háttere

A pedagógiai program elkészítésekor a következő törvények és rendeletek szolgáltak alapul:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a nevelési-oktatási intézmények névhasználatáról.
- 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Boldog Brenner János Óvoda

- 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról.
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- Az 1/1998.OM rendelet 7.sz. melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve.
- 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.
- Oktatási Hivatal: Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez.
- Kiegészítés az Oktatási Hivatal által kidolgozott Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez felhasználói dokumentáció értelmezéséhez.
- Oktatási Hivatal: Országos tanfelügyelet. Kézikönyv.
- Tanfelügyeleti és önértékelési kézikönyv.
- Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici).
- 137/2018.(VII.25.) Kormányrendelet Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet módosítása
- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról
- 20/2019.(VIII.30.) EMMI rendelet
- 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról

- a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet

II. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

II.1. Az óvoda alapelvei, rendszere, nevelési célja, feladata

II.1.1. Az óvoda jellemző adatai

1. Az intézmény alapítója és fenntartója:

Szombathelyi Egyházmegye

2. A fenntartó székhelye:

9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.

3 Az intézmény neve:

Boldog Brenner János Óvoda,

4. Az intézmény típusa:

Óvoda

5. Az intézmény székhelye:

9700 Szombathely, Hollán Ernő u. 8.

6. Intézményegységek:

6.1. Székhelyintézmény:

Boldog Brenner János Óvoda

9700 Szombathely, Hollán Ernő u. 8.

Az intézmény székhelyén ellátott feladat: óvodai nevelés

A székhelyen fogadható legmagasabb tanulólétszám: 114 fő

6.2. Tagintézmények:

1. Boldog Brenner János Óvoda Bozsoki Tagóvodája

Címe: 9727 Bozsok, Rákóczi u. 85.

A tagóvodában ellátott feladat: óvodai nevelés

A telephelyen fogadható legmagasabb gyermeklétszám: 25fő

2. Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája

Címe: 9793 Narda, Kossuth L. u. 95.

A tagóvodában ellátott feladat: nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése

A telephelyen fogadható legmagasabb gyermeklétszám: 30 fő

3. Boldog Brenner János Óvoda Pornóapáti Német Nemzetiségi Tagóvodája

Címe: 9796 Pornóapáti, Fő utca 66.

(Gliedkindergarten Nr.2 9796 Pernau Hauptstrasse 66.)

A tagóvodában ellátott feladat: nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése

A telephelyen fogadható legmagasabb gyermeklétszám: 30 fő

6.3. Telephely:

1. Boldog Brenner János Óvoda Bem u-i telephelye

Címe: 9700 Szombathely, Bem József u. 9./a

A telephelyen ellátott feladat: óvodai nevelés.

A telephelyen fogadható legmagasabb gyermeklétszám: 100 fő

Óvodánk vallásos szellemben neveli a 2,5 -7 éves korú gyermekeket. „Az Óvodai nevelés országos alapprogramja „cél- és feladatrendszere alapján készítettük el helyi nevelési programunkat, amelyben a keresztény életre való felkészítés megalapozását, annak lehetőségeit is megfogalmazzuk. Célunk megfogalmazásában kiindulópontunk az volt, hogy a gyermek a keresztény család és a pedagógus számára is Isten ajándéka, továbbá a Krisztus szerinti élet megalapozása az embereszményünk.

Óvodánk fő funkciói megegyeznek az alapprogramban foglaltakkal:

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Boldog Brenner János Óvoda

Nevelésünket az érzelmi motiváltság, a szeretet hatja át, amely gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

II.1.2. : Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programja:

Célunk:

Az „Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja” szellemében célunk a 3-6-7 éves óvodások sokoldalú, nyugodt, harmonikus, élmény-gazdag fejlesztése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásával, a hátrányok csökkentésével, az egyenlő hozzáférés biztosításával, az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is), a néphagyomány-ápolás és a természetvédelem gazdag eszköztárával. A hagyományok és a természet iránti fogékonyság megalapozása a gyermekek érzelmein át a családok aktív együttműködésével, valamint a horvát nemzetiség nyelvének, kultúrájának átörökítése a nemzetiségi identitástudat megalapozása a gyermeki szabadság és jogaik tiszteletben tartásával. **Céljaink megfogalmazásánál figyelembe vettük a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet előírásait.**

Gyermekekép, óvodakép:

Nemzetiségi óvodánk óvodai nevelésében biztosítjuk a horvát önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a horvát nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok, a nevelés feladatai:

Az óvodai nevelés biztosítja az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a horvát nyelvi nevelést, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Az óvodai élet tevékenységformái:

A horvát nyelvű nevelés helyi gyakorlata óvodánkban

Célunk: A múlt értékeinek átörökítése, éltetése, az anyanyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára. Megteremtjük azt a miliőt, amelynek az óvodába lépés pillanatától szerves része a hagyományápolás. Így a modern világgal ötvöződve tovább él a népi kultúra, s a mai gyermekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és a követendőt. Célunk felkészíteni gyermekeinket a horvát nyelv, iskolai tanulására. A hagyományok és a nyelv átörökítése mellett a vallási életre való nevelés nemzetiségi nyelven való átörökítése, ápolása (imádságok, énekek, versek, mondókák).

Feladataink:

1. A tevékenységek szervezeti formáinak biztosítása.
2. A néphagyomány-ápolás tartalmai
3. A horvát anyanyelv ápolása, a 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása.

1. A tevékenységek szervezeti formáinak biztosítása:

Óvodánk a horvát népi hagyományokat ápolja, melyek szájról-szájra terjedve öröklődtek ránk. Lakóhelyünk hagyományait összegyűjtöttük, leírtuk. Óvónőink szeretik a horvát folklórt és képesek azonosulni azzal. Ismerik a népszokások eredetét, ismerik azok lényegét, jelképeit, hiedelemvilágát. Amelyeket lehetett, beépítettük mindennapi nevelőmunkánkba. Meggyőződésünk, hogy az óvodáskorú gyermeknek joga van, hogy a néphagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen és ezáltal hiteles, követendő mintát kapjon. A gyermek olyan élményeket éljen át, melyek otthonához szülőföldjéhez kötik, életre szóló útravalót kapjon. Hiszünk abban, hogy a 3-6-7 éves életkor érzelmileg és értelmileg fogékony időszak és kiemelkedően fontos az „ÉN” kialakulása szempontjából. A kisgyermekkorban cselekvéssel szerzett tapasztalatok, érzelmek és élmények hatnak a felnövekvő egyén cselekedeteire. Felnőtt korában a néphagyomány ápolás igénye már, mint magasabb rendű szükséglet jelenik meg. Meggyőződésünk fontos eleme az is, hogy az „ünnepelni tudás” képességének alakítását a néphagyomány-ápolás, a természet és a társak szeretetére nevelés elősegíti. Átérik az ünnepnapok „másságát”, a bensőséges összetartozás élményét. A hagyományos értelemben vett játék tartalmát a néphagyomány-ápolás tevékenységei, eszközei gazdagítják. A sokszínű tevékenységrendszer gazdagítja a gyermek, nyelvi kifejező eszközeit, fejleszti

értelmét, gondolatvilágát. Befolyásolja a gyermek érzelmi életét és kedélyállapotát. Óvónőink azonosulnak a horvát néphagyományörző szemlélettel, kezdeményezők, elfogadók a nevelési folyamatban, követik és tiszteletben tartják az egyes gyermekek és a család szokásait, haladási irányát, ütemét. Nevelési tevékenységük tudatos, abban a hagyományörzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik. Napirendünkbe beépül a horvát nyelv ápolása, melyet különböző tevékenységekhez kapcsoltan játékosan valósítunk meg. Ehhez személyi feltételeink adottak. A tagintézmény vezető, az óvodapedagógus és az óvodai alkalmazottak beszélnek a helyi horvát beszélt nyelvet. Az intézmény fontosnak tartja az anyaországból érkező utazó pedagógus alkalmazását, akinek fontos szerepe van a nyelv gyakorlásában, identitástudat erősítésében és a vallási életre való nevelésben horvát nyelven. Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyermeket. A gyermek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagokhoz, amiket maga gyűjtött össze: a textíliához, gyapjúhoz, fonalhoz, fához, bőrhöz, termésekhez, kövekhez. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, fejleszti alkotóképességét. Az elkészült tárgyak, népi gyermekjátékok tovább motiválják a tevékenységet, alkotásra kész emberré teszik. Az óvónők segítségnyújtása közben jó alkalom nyílik a beszélgetésre, népmesék, mondókák, dalok felidézésére. A népszokásokhoz fűzött, az óvónő által elmesélt történetek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra. Az óvoda udvara, környéke, séták, kirándulások jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére. A gyerekeket a közösen átélt élmények a környezetükhöz kötik, melynek védelmezőivé válhatnak. A szülőföld szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, formálja vizuális látásmódját. A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein át hatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. Zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e „gyökerekből” táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.

2. A néphagyomány-ápolás tartalmi:

A mindennapi élet tevékenységei és a jeles napok a néphagyományokban szorosan összetartoznak. Az óvodában megünnepelt jeles napokkal színesebbek lesznek a hétköznapok. Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, amelyhez az óvónő a gyermekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosítja a változatos tevékenységeket. A hagyományok ápolása közben történő együttjátás, tervezés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát. Hagyományaink, ünnepeink a nevelési év során:

- Szent Márton nap
- Szent Miklós napja
- Karácsony ünnepe (Betlehemezés, „Időskorúak” karácsonya, korbácsolás hagyománya)
- Farsang
- Anyák napja
- Nevelési évzáró, ballagás
- Trianon emléknapja

3. A horvát anyanyelv ápolása, a 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása:

Tevékenységi formáinkban két nyelv használata érvényesül. Ennek feltétele a horvát nyelvet beszélő nemzetiségi óvodapedagógus jelenléte a csoportban, az óvónők és a gyermekek közötti szeretetteljes viszony, a nyugodt, jó csoportléggör, az egymást meghallgató, egymáshoz beszélő társak jelenléte, a környezet példamutató, tiszta és szép beszéde. A horvát nyelvet beszélő nemzetiségi óvodapedagógusok feladata mindkét nyelv használata, a lehetőségekhez képest maximális mértékben építve a gyermekek szülői házból hozott szókincsére. Feladata arra törekedni, hogy felkeltse a nyelv iránti érdeklődést, kihasználja az egyes gyermekek fejlettebb nyelvtudását, tudatosan irányítani a figyelmet a horvát anyanyelv szépségeire. A gyakori horvát mondókázás, a mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek gyakorlása által a gyermek intenzívebben részesül a horvát anyanyelv élményében. Feladatunk meggyőzni a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös beszélgetések mintát adnak a további nyelvi fejlődéshez.

Óvodánkban ismerkednek a gyermekek a horvát nyelvvel. - A 3-4 éves gyermekek a környezet tevékeny megismerése során jelüket tanulják meg először, ezután az őket közvetlenül körülvevő környezet, a csoportszoba tárgyait. Megismernek néhány rendszeresen használt mondatot (pl. Gyere ide! Ül le! Állj fel! stb.). Megtanulják az udvariassági formákat (pl. Jó reggelt kívánok! Köszönöm szépen! Tessék! Kérem! stb.) Heti két alkalommal anyanyelvi lektor segíti az anyanyelv ápolását és a vallási életre való nevelést. Ez kezdetben egyszerű, könnyen tanulható mondóka, később egyszerű, rövid vers. November táján megpróbálkozik a nemzetiségi óvodapedagógus egy rövid mesével, amelyet magyarul már megismertek. A horvát énekes játékok nagy sikert aratnak a

gyermekek körében fülbemászó dallamuk, mozgásosságuk miatt. A vizuális tevékenységbe is igyekszünk belevinni a horvát nyelvvel való ismerkedést. Megtanuljuk az alkotás közben használt eszközök és anyagok nevét is. Ez is jó alkalom a gyakorlásra. - A 4-5 évesek távolabbi környezetükkel való ismerkedés során megtanulják az udvaron található növények nevét, séták során néhány virág és állat nevét. Tudják, hogy ők fiúk, vagy lányok, illetve bácsik vagy nénik jönnek szembe az utcán. Megpróbálnak válaszolni kérdésekre, mint: Hogy hívnak? Hol laksz? Ismerkedjenek a színekkel. Képesek már hosszabb versek megtanulására, a még mindig nem túl hosszú meséket türelmesen végighallgatják már. Vizuális tevékenységek során az ábrázolt témát is megismerik horvátul. Nagyon szeretik a horvát dalos-játékokat, meg tudják nevezni a játszásuk során használt eszközöket. - Az 5-6-7 évesek meg tudják nevezni az évszakokat és néhány fontos jellemzőjüket, az ünnepek nevét. Szókincsük minden eddig érintett témában bővül.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A néphagyományőrző szellemben nevelkedett gyermek alkotó kölcsönhatásban él a természettel, ráérez arra, hogy a világot képes alakítani. - Ismeri a közös alkotás örömét, a múlt értékeit, a környezetért érzett felelősséget. - Érzelmileg gazdagabbá válik, értelmileg fogékonyabb. - Alapozódik benne a haza és a környezet iránti szeretet érzése. - Érti a leggyakrabban használt horvát szavakat, mondatokat. - Maga is használ néhány gyakran hallott horvát szót, szereti a horvát nyelvet.

II.1.3. A Boldog Brenner János Óvoda Pornóapáti Német Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programja:

Célunk:

Az „Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja” szellemében célunk a 3-6-7 éves óvodások sokoldalú, nyugodt, harmonikus, élmény-gazdag fejlesztése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásával, a hátrányok csökkentésével, az egyenlő hozzáférés biztosításával, az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is), a néphagyomány-ápolás és a természetvédelem gazdag eszköztárával. A hagyományok és a természet iránti fogékonyság megalapozása a gyermekek érzelmein át a családok aktív együttműködésével, valamint a **német nemzetiség nyelvének, kultúrájának átörökítése a nemzetiségi**

identitástudat megalapozása a gyermeki szabadság és jogaik tiszteletben tartásával. Céljaink megfogalmazásánál figyelembe vettük a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet előírásait.

Gyermekkép, óvodakép:

Nemzetiségi óvodánk óvodai nevelésében biztosítjuk a német önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a német nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok, a nevelés feladatai:

A nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek – életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően - a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A nemzetiségi nevelés célja és feladata, hogy

- biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára,
- ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat,
- készítse fel a gyermeket a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására,
- segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztést.

A nemzetiségi nevelést folytató óvodában törekedni kell, hogy minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikációs helyzetekkel biztosított utánpótláson alapuló nyelvsajátítás.

A nemzetiségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából (irodalom, zene, népi játék) tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezett nyelvsajátítás mindennapi megteremtése alapvető fontosságú.

A nemzetiségi óvodai nevelés megszervezése

- a nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart

Boldog Brenner János Óvoda

- a nemzetiségi óvodai nevelésben részt vevő óvodapedagógusnak beszélnie kell a nemzetiség nyelvét, ismernie kell a nemzetiség szellemi és tárgyi kultúráját, hagyományait, szokásait. Fontos feladata a kultúrkincs továbbörökítése.
- A nemzetiségi óvodai nevelést folytató óvodában a kisebbség nyelvén kell szervezni a gyermekek óvodai életét. Törekedni kell arra, hogy a gyermekek gondozásában résztvevő felnőttek is ismerjék és használják a nemzetiség nyelvét, tájnyelvét.
- A nemzetiségi óvoda nevelő munkáját kiegészíti a családdal (szülőkkel, nagyszülőkkel stb.) nemzetiségi intézményekkel, közeli testvértelepülésekkel, szervezetekkel való együttműködés, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, a hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése területén.
- A nemzetiségi óvodai nevelést folytató óvodának a nyelv ápolását segítő eszközökkel (gyermekkönyvek, szakkönyvek stb.) is rendelkeznie kell.
- Az óvoda környezete is tükrözze a nemzetiség kultúráját, életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

Nemzetiségi nevelést folytató óvoda

A nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda mindkét nyelv (a kisebbség nyelve és a magyar nyelv) fejlesztését szolgálja. Az óvodai élet, tevékenységi formáiban, a két nyelv használata érvényesül. A két nyelv használatának arányát a nevelési programban az óvodai élet kezdetén a gyermekcsoport nyelvismerete határozza meg. A hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésére helyeződik.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt.

Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja a nemzetiség nyelvén közvetíteni.

Tudjon tájékozódni az ismert kommunikációs helyzetekben (gondozási feladatok, egyéb óvodai tevékenységek).

Ismerjen a nemzetiség, az anyanemzet kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat (esetenként tájnyelven is).

Ismerkedjék meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel; tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését (a nemzetiségi néphagyomány elemeit az életkori sajátosságoknak megfelelően beépítjük a magyar néphagyományok közé, megjelölve nemzetiségi jellegét). A hagyományörző néptáncokat mindennapi tevékenységeink közé soroljuk.

Ziele und Aufgaben in den zweisprachigen Gruppen

Ziele:

1. Die Kinder auf die deutsche Sprache vorbereiten:
 - eine positive Einstellung zur Sprache gewinnen,
 - die Pflege der deutschen Sprache im Kommunikationsprozess.

2. Den Kindern die deutsche Sprache lernen:
 - Grammatik, Aussprechung,
 - Grundkenntnisse,
 - Aktiven und passiven Wortschatz aneignen lassen,
 - Entwicklung der Sprechfertigkeiten und Fähigkeiten der Kinder.

3. Pflege der Traditionen.

Aufgaben:

1. Erziehungsaufgaben:

- die Entwicklung des Denkens der Ausdrückfähigkeiten,
- den Kindern sollen die sprachlichen Übungen Freude machen,
- die Kinder sollen eine innige Beziehung zu der deutschen Sprache gewinnen.

2. Bildungsaufgaben:

- die Kinder sollen mit den Grundprinzipien der deutschen Sprache vertraut werden. Sie sollen sich die Grundkenntnisse in der deutschen Sprache aneignen.
- der Wortschatz der Kinder soll erweitert werden,
- mit Wörtern und sprachlichen Wendungen,
- mit Reimen und Gedichten, Kinderliedern,
- Bewegungsspielen, Kreisspielen und mit einigen Märchen

3. *Die Kinder sollen an das grammatisch-phonetisch richtige Sprechen gewöhnt werden.*

Forderungen

Das Kind kann leisten, wenn es sich sicher fühlt:

- die Kindergartnerin soll einen gefühlsbetonten Kontakt mit jedem Kind der Gruppe ausbauen,
- sie soll mit Metakommunikations Zeichnensystem arbeiten (Gestik, Mimik, Eindeutigkeit),
- sie soll die Sicherheit in der Gruppe schaffen,
- es soll viel mit Veranschaulichungsmaterial gearbeitet werden.

Die Kinder lernen spontan, spielerisch:

- es sollen viele natürliche Sprechsituationen geschaffen werden, in den Situationen lösen die Kinder ihre sprachliche Aufgabe, es wird situationsorientiert im Bewegungsspiel ,
- die Kinder bekommen mehrere Aufgaben auf Deutsch,
- die grammatischen Regelmäßigkeiten sollen die Kinder nachahmen,
- die einzelnen Themenkreise sollen in den ungarischen Beschäftigungen vorbereitet werden,
- die neuen Wörter sollen gefestigt und automatisiert werden.

II.1.3. Gyermekképünk

„A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert fejleszteni.”

(Dr. Marczell Mihály)

A szülők által ránk bízott gyermekeknek tudásunk legjavát igyekszünk adni. A teremtett ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Boldog Brenner János Óvoda

Elsőrendű feladatunknak tekintjük az egész nap folyamán a gondozás, az anyanyelvi nevelés, az egészséges életmódra nevelés, a szabad játék, a munka, a tapasztalásba ágyazott tanulás során a valláserkölc normáihoz igazodó magatartás, az emberi kapcsolatokban a szeretet, a bizalom, a türelem, az igazságosság, a szelídség gyakorlását és befogadását. A képességfejlesztés a versengéssel szemben az együttműködés fejlesztő szerepét kívánja hangsúlyozni a lényeglátásra, szemlélődésre, szociális érzékenységre nevelés mellett.

Nevelőmunkánkban hangsúlyos helyen szerepel az anyanyelvi nevelés, a kommunikáció, a társas kapcsolatok fejlesztése. Több éve működő munkaközösségünk eredményes munkájára, sok éves szakmai tapasztalatainkra építünk. Arra kell nevelni gyermekeinket, hogy bátran megnyilatkozzanak, mondják el élményeiket, gondolataikat. A nap nagy részét velünk töltik. Megtanítjuk őket az érzelmi, értelmi felismerésre, a rácsodálkozás örömére, a ragaszkodás megélésére, melyek mélyen meghatározzák személyiségük alakulását. Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Törekszünk, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek gyermekeink és a meglévő hátrányaik csökkenjenek. Nem aduk helyet előítéletek kibontakozására.

Milyenek szeretnénk nevelni gyermekeinket?

Legyenek kiegyensúlyozottak, boldogok, szépre-jóra nyitottak, érdeklődjenek a természeti-, társadalmi-, esztétikai értékek iránt, tiszteljék a hagyományokat, érdeklődjenek a társaik iránt, készek legyenek a segítségnyújtásra, utasítsák el a negatív magatartási formákat, tudjanak megbocsátani. Váljanak majdan önmaguk felelősségét felismerő és ennek tudatában cselekvő, ambiciózus keresztény felnőtté. Feleljenek meg a társadalom elvárásainak. Lelkiismeretükkel tudjanak nap, mint nap elszámolni.

II.1.4. Óvodaképünk

Óvodánk jogelődjét, az Egyházmegyei Óvodát, 1996. augusztus 1-jén alapította Dr. Konkoly István megyéspüspök, mint a Szombathelyi Római Katolikus Egyházmegye Ordináriusa. Az összevont intézményt, Brenner János Óvoda, Általános Iskola és Kollégium elnevezéssel, Dr. Veres András megyéspüspök, mint a Szombathelyi Római Katolikus Egyházmegye Ordináriusa 2008. szeptember 1-jén alapította. A **Brenner János Óvoda**, mint tagintézmény a város északi részén a **Bem József utca 9/a.** szám alatt 4 óvodai csoporttal működik. Dr. Veres András megyéspüspök úr 2015. szeptember 01-ével létrehozta a **Hollán Ernő utca 8.** óvodai telephelyet, mely egy csoporttal indult. 2016. szeptember 01-én fenntartói támogatással elindulhatott a második óvodai csoport. 2018.

Boldog Brenner János Óvoda

szeptember 01-én a harmadik csoport indulását Dr. Székely János megyéspüspök úr kezdeményezte. A gyermekek a város egész területéről és a megye településeiről jelentkezhettek óvodánkba.

2017. szeptember 01-én Dr. Székely János megyéspüspök úr a bozsoki óvodát egyházi fenntartású intézményként a Brenner János Óvoda, Általános Iskola Gimnázium és Kollégiumhoz csatolta tagóvodaként.

Bozsoki tagóvoda:

Községünk a kőszegi hegység délkeleti lejtőjén található, gyönyörű fekvésű, műemlékekben gazdag kedvelt kirándulóhely. Az óvodának helyet adó épület régen családi ház volt. Átalakítása és felújítása során a megfelelően kialakított helységek alkalmasak a gyermekek gondozására, nevelésére. A gyermekekkel is könnyen megközelíthető kedvenc helyeink: a Sibrik kastélyt övező angol-park, lovarda, Kalaposkő, Széles kő, Szent-Vid, Írottkő. A helybéli gyerekeken kívül Cák, Kőszegdoroszló és Kőszegszerdahely óvodáskorú gyermekei járnak hozzánk. Az Ó-szegi autóbusz megállóhely közelsége nagyon jó az utazó gyermekeink szempontjából.

Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája

Narda, a megbékélés és a határok faluja Nyugat-Magyarországon. Vas megyében található, az osztrák-magyar határ mentén, Szombathely város közelében. A településen az 1500-as évektől horvát nemzetiségű emberek laknak. Ma már egyre több a magyar ajkú lakos is, azonban ők is tisztelik az itt élő emberek nemzetiségi mivoltát. Ennek ellenére egyre nehezebb megőrizni a nemzetiségi tudatot, ezért az a cél, a horvát nyelv, a kultúra és a hagyományok átadása a későbbi generációk számára.

Narda település első ismert említése 1221-ből való. Mai alakját – Narda - már a XIII. századi iratokban olvashatjuk. Etimológiai értelmezés szerint a „Narda” név szláv személynévből keletkezett. A falut kezdetekben német és magyar anyanyelvűek lakták, a 16. századtól költöztek be a horvátok a településre.

A község életében az első világháborút lezáró trianoni békeszerződés hozott nagy változást, mivel Vas megye 14 települése osztrák hatalom alá került. Ezek a községek kérték a visszacsatolásukat Magyarországhoz. 1923. január 10-én elfogadták ezen falvak kérelmét és megtörtént a visszacsatolás. 1950-ben Kis-és Nagynarda egyesült, Narda néven.

A horvát nyelv fennmaradását Nardán is segítik a községben működő énekkar, a horvát zenét népszerűsítő, tamburán zenélő fiatalok. Az énekkar 1988 óta működik, akkor vegyes népdal kórus, jelenleg pedig asszonykórusként.

A horvátok beköltözése

Grádistyei horvátok névvel azokat a horvátokat illetik, akik a 14. század környékén hagyták el szülőföldjüket és költöztek nyugat Magyarországra, kelet Ausztriába és nyugat Szlovákiába. A tömeges költözködés legfontosabb okai a török háborúk voltak.

Az itt élő horvátok elnevezésüket, grádistyei horvátok, 1922-23-tól használják. Nyelvük heterogén, minden horvát nyelvjárás néhány jellemzője megtalálható benne.

Narda közelében található gradistyei települések Magyarországon még: Felsőcsatár, Horvátlövő, Szentpéterfa, Horvátzsidány, Peresznye, Und, Olmód, melyek máig őrzik a horvát nyelvet, a horvát identitást.

A gradistyei horvátok hűen őrzik katolikus keresztény vallásukat, az imákat, az egyházi énekeket horvát nyelven is ismerik, és máig gyakorolják templomaikban.

2018. szeptember 01-ével a három óvodai intézmény Boldog Brenner János Óvoda elnevezéssel leválik a Brenner Nevelési Központtól. Szombathelyen a Hollán Ernő utca 8. és a Bem József utca 9/a. telephelyként a bozsoki óvoda tagintézményként működik.

2020. szeptember 01 – ével fenntartónk, Dr. Székely János elvárásának és támogatásának eredményeként még egy óvodai tagintézmény létesül a térségben, nardai horvát nemzetiségi kezdeményezést követően. Az új intézményegység elnevezése: Boldog Brenner János Óvoda Nardai Katolikus Horvát Tagóvodája.

2022. szeptember 01-ével fenntartónk, Dr. Székely János megyéspüspök a Pornóapáti Önkormányzat vezetésével és a Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselőivel kötött megállapodása alapján vállalta Pornóapáti Német Nemzetiségi Óvoda fenntartását és a döntést követően a Boldog Brenner János Óvodához csatolta az intézményt tagóvodaként.

A Pornóapáti Tagóvodában:

Saját német nemzetiségi nevelési rendszer által folyik a nevelő oktató munka. A helyi program készítésekor elsődlegesen az vezérelt bennünket, hogy minden gyermek saját képességeinek figyelembevételével nevelhető, fejleszhető. Alapelvünk olyan gyermekközpontú, szeretetteljes, biztonságérzetet adó, gazdag érzelmvilágú óvodai légkör megteremtése, ahol a gyermek felszabadultan, gondtalanul tud játszani, mozogni,

tevékenykedni, megnyilvánulni. Az óvoda minden dolgozóját a feltétel nélküli szeretet vezérli, és ez tetteikben is megnyilvánul.

Az óvodába felvett gyermekeket a keresztény pedagógiai elvek szerint felkészítjük a keresztény életre. Életkoruknak megfelelően megismertetjük velük a keresztény hit és erkölcs alapvető igazságait. Felkeltjük érdeklődésüket a liturgikus év ünnepei iránt. Igyekszünk segíteni őket, hogy szüleikkel együtt jó kapcsolatba kerüljenek a lakóhelyük szerint illetékes plébániával, hogy ott igazi lelki otthonukra találjanak.

II.1.4.1. Nevelési céljaink

A keresztény szellemet nevelési célként valósítjuk meg: sokoldalúan fejleszteni a gyermeket Jézus szellemiségével, emberi értékeket közvetítve a keresztény erkölcs alapjain.

Az óvodai nevelésünk alapelve a gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus kibontakoztatását elősegítő fejlesztés, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést és a hátrányok csökkentését. A családi nevelést segítve bontakoztatjuk ki a gyermekek személyiségét, fejlesztjük képességeiket és felkészítjük őket az iskolai életmódra. Az óvodába felvett gyermekeket a keresztény pedagógusok és dolgozók példája nyomán felkészítjük a keresztény életre.

II.1.4.2. Nevelési feladataink

Az óvodai nevelés feladata: az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése:

- hitre nevelés
- az anyanyelvi – értelmi fejlesztés biztosítása
- az egészséges életmód alakítása (a gyermekek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges életmód alakítása)
- az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása

II.1.5. A személyiségfejlesztés feladatai

II.1.5.1. A hitre nevelés

A hit Isten ajándéka. A vallás hitünk megvallása mások előtt. A vallás mibennünk van, közösségi. Minden vallás hisz az örökkévalóságban. A hívő ember számára a jövő a fontos és örökké való. A hit és a fenntartható nevelés a jövőre irányultan gondolkodik.

A vallásos nevelésnek- melynek vállalása belső késztetésből, hitből, szeretetből fakad a köznevelésnek elvitathatatlan szerepe van.

Óvodánk vallási tekintetben elkötelezett, katolikus szellemben neveljük a gyermekeket, a keresztény pedagógusok és elkötelezett keresztény munkatársak nyomán felkészítjük őket a keresztény életre:

- megalapozzuk hitéletük gyakorlását,
- keresztény erkölcsi értékrendre nevelünk,
- megismertetjük a liturgikus év eseményeit,
- ráébresztjük a gyermekeket teremtett világhoz való viszonyra és annak védelmére.

Úgy neveljük a gyermekeket a keresztény világnézet szellemében, hogy az evangélium és a katolikus egyház tanításában kifejezett értékek egész életükben meghatározóvá váljanak. Igyekszünk képessé tenni a gyermekeket, a közösségi életet szabályozó értékeinek megvalósítására. Ezen értékek: az Isten és emberszeretet, igazság és igazságosság, hazaszeretet.

Az eszmei háttér kétféle módon épül be hétköznapjainkba:

- indirekt módon (versek, mesék, dalok stb.)
- direktebb módon (a gyerekek konkrétan megismerkednek egyházuk liturgiájával, pl. hitoktatás során imák és egyházi énekek tanulásával, képzőművészeti alkotások megismertetésével)

II.1.5.2. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az értelmi nevelésben kiemelt jelentőségű az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása.

Az anyanyelvi nevelést nem tekinthetjük külön tevékenységnek, szerves része a nevelés egész folyamatának, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelvi fejlesztés feladata:

- játékos beszédindítás,
- elemi kommunikáció megindítása,

- a kommunikáció különböző formáinak alakítása,
- hangdifferenciálások,
- szókincs fejlesztése,
- a családon belüli kommunikáció pedagógiai támogatása,
- beszéd és mozgás koordinálása.

Óvodánkban anyanyelvi munkaközösség működik, melynek keretében kiemelten foglalkozunk az anyanyelvi neveléssel. Az anyanyelvi nevelés során megvalósított feladatainkon keresztül:

- nő a gyermek tájékozottsága,
- gazdagodnak ismeretei,
- alakulnak társas kapcsolatai,
- fejlődik beszédkézsége, anyanyelvi kultúrája, kreativitása.

A helyes és szép beszéd (melyben a példaadás az óvónő fontos feladata - szabályközvetítéssel, a javítgatást elkerülve) mélyíti a gyermekek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti irodalmi élmények befogadására.

II.1.5.3. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életvitelre való igény kialakítása kiemelt fontossággal bír, hiszen ebben az életszakaszban legerőteljesebb a testi fejlődés.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír - tartalmú ételek

fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,

- a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve -

- speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.
(20/2019.(VIII.30.) EMMI rendelet)

A nevelésünk segítse elő ennek érdekében:

- a testi képességek fejlődését, edzését,
- az egészség védelmét, megőrzését, óvását,
- az egészséges életmód, testápolás, étkezés, öltözködés szokásainak kialakítását,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítését (szükség esetén a megfelelő szakemberhez való irányítást is),
- a gyermekek fejlődéséhez és sokoldalú mozgásfejlesztéséhez biztonságos környezet kialakítását,
- önmaguk és környezetük esztétikumai iránti igény kialakítását,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása,
- a kulturált étkezés, a korszerű táplálkozás kialakítását,
- a higiénikus szokások, szabályok kialakítását, az intimitás tiszteletben tartását,

- a pihenés feltételeinek megteremtését,

II.1.5.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhék.

Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.

Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus fő feladata, hogy az óvodás korú gyermekek jellemző sajátosságaira (érzelmi motiváltság) építve alakítja és fejleszti a szociális-, esztétikai-,

erkölcsi érzelmeket. Biztosítani kell, hogy kezdettől fogva kedvező érzelmi hatások ériék a gyermekeket. Érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos, derűs, barátságos, szereteteli légkör kialakítására törekszünk, melyben a szokás-és normarendszer megalapozása megfelelő módon történhet.

Fontos a szűkebb és tágabb környezet megismerése, a szülőföldhöz való kötődés erősítése. Ügyelni kell arra, hogy a gyermekekkel kapcsolatba kerülő felnőttek pozitív érzelmi kapcsolat kialakítására törekedjenek. Legyen pozitív az óvónő és az óvodában dolgozó felnőttek – gyermek, gyermek – gyermek közötti kapcsolat.

Fejleszteni kell a gyermekek empátiás készségét, alakítani én-tudatát, nevelni őket annak megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció fejlesztésében fő szempont a belső igény kialakítása a kapcsolatfelvételre és az erre való képesség. Ehhez szükséges a közös élmények biztosítása (játék, kirándulás, hagyományok ápolása, jeles napok-, egyházi ünnepek megélése stb.), és az óvónő modell szerepe, amelyen keresztül alakulnak és fejlődnek erkölcsi és akaratú tulajdonságaik, közösségi érzelmeik.

Erkölcsi tulajdonságok: igazságosság, őszinteség, lelkiismeretesség, mások iránti felelősség, megbocsájtás.

Közösségi érzelmek: együttérzés, segítőkészség, részvétérzés, örömszerzés-bánatkozás.

Képessé kell tenni a gyermekeket a konfliktusok önálló megoldására, a társakkal való együttműködésre, szükség szerint az „én-akarat” alárendelésére a közösség érdekeinek előtérbe helyezésével. A szocializáció és az érzelmi nevelés szoros kapcsolatban áll egymással. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek részesüljenek az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek segítségével.

II.1.5.5. Az értelmi nevelés, differenciált fejlesztés

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a

gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről. 3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érezékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvoda a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve biztosít változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül a természeti és társadalmi környezetről tapasztalatokat szerezhet.

További feladat a gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, valamint az értelmi képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és különösen a képzelet és a kreativitás fejlesztése.

Az értelmi nevelésben kiemelt jelentőségű az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, mely a napi nevelőmunka során szinte állandóan jelen van. Áthatja az óvodai élet minden területét. Szükséges figyelmet fordítani a helyes mintaadásra, a beszédkezdő kialakítására és fenntartására. Fontos a gyermeki kérdések és válaszok meghallgatása és az érdeklődő odafordulás.

Kognitív képességek:

- vizuális észlelés, alaklátás és forma állandóság (alak, forma, méret, szín, rész-egész viszony),
- téri tájékozottság (oldalosság, irányok, viszonyok),
- keresztcsatornák fejlődése, dolgok eredete),
- észlelt összefüggések vizuális megfogalmazása,
- feladatmegoldó képesség,
- gondolkodási műveletek (következtetés, konkretizálás, általánosítás, összehasonlítás, különbség-azonosság)

- verbális, vizuális memória és figyelem tartóssága, terjedelme.

Kommunikációs képességek:

- beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd,
- hangok ejtése, szókincs,
- mondszerkesztés,
- értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd.

Ezen képességek fejlesztésében, minden területen nagyon fontos, hogy az óvónő vegye figyelembe a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét. Az óvónő részéről a konkrét megfigyelések előzzék meg a tervszerű pedagógiai munkát. Teremtsen lehetőséget a gyermekek egyéni fejlettségi ütemére tervezett, kötetlen, játékos formában megvalósítható tevékenységekre, melyhez biztosítson megfelelő motivált környezetet, eszközöket, változatos tevékenységi formákat és vegye figyelembe a differenciált bánásmód elvét.

II.1.6. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai közösségben a keresztény szellemű légkör kialakítása a célunk. Kiemelt helyen áll a dolgozók magatartása, világnézeti azonossága, mely meghatározza a gyermekekhez való viszonyukat. Az óvodai nevelésünkben a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk az emberi és a gyermekeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásával. A napirend és a heti rend összeállításánál fő szempontunk a megfelelő időtartamú, a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek szervezése. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakításánál a játéknak kitüntetett szerepet biztosítunk, figyelembe véve a gyermekek egyéni szükségleteit. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

Az óvodai nevelés tervezését, szervezését és megvalósítását, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, óvodapedagógusi feljegyzések-nem kötelező- is szolgálják. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységek, foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységekben vagy növekvő időtartalmú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével. A

napirend és heti rend összeállításánál szintén kiemelt szempont volt az egészséges életmód kialakítására való törekvés.

Célunk a nyugodt, kiegyensúlyozott életritmus kialakítása. A célok megvalósításához az óvoda kedvező adottságait használjuk fel.

Az óvodai nevelésünk feladata a gyermekek testi fejlődésének elősegítése.

Feladataink:

- a szervezet állóképességének növelése, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a kulturált étkezési szokások, az öltözködés, testápolás szokásainak helyes kialakítása,
- a környezet tisztaságára, rendjének megóvására való igény felkeltése,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása,
- az alvás és pihenésszükséglet kielégítése.

II.1.6.1. Az óvoda feltételrendszere

A Bem József utca 9/a. óvoda épülete 1968-ban épült, 100 férőhelyes.

A telek területe 3093 m², az óvoda 566 m². 4 csoportszoba van, melyek 50 m² feletti.

Az épület fűtése: egyedi gáz.

Fejlesztőszoba és logopédiai szoba van biztosítva a logopédiai és a nevelési tanácsadó által szervezett felzárkóztató foglalkozásoknak. Az óvodánknak van aulája, nevelői szobája - amely szülők fogadására is alkalmas -, vezetői irodája, óvodatitkári irodája, szertára, könyvtára, tálaló konyhája, raktára, mosókonyhája. A dolgozók külön öltözővel rendelkeznek. Az udvar 2527 m² gazdag zöld növényzettel, fákkal. Az udvari játszótéri eszközök megfelelnek a legújabb szabványoknak.

A Hollán Ernő utca 8. óvoda épülete 75 férőhelyes, a Szombathelyi Egyházmegye tulajdona 1871-ben épült patinás épület. Fűtését egyedi fűtésű gáz kondenzációs kazán biztosítja. A kert, az udvari játszótér 2046 m². Játszótéri eszközei a legújabb előírásoknak is megfelelnek. A gyermekcsoportokat ellátó kiszolgáló helyiségek: vezetői iroda, óvodatitkári iroda, nevelői szoba, tornaterem vagy tornaszoba, szertár, szülői fogadó, orvosi szoba, elkülönítő szoba, logopédiai- és fejlesztő szoba, melegítő konyha, tálaló-mosogató, raktár, öltöző, mosdók, személyzeti szoba, személyzeti étkező, személyzeti zuhanyzó.

Bozsoki tagóvoda a Rákóczi utca 85. épületben található. A gyermekeket közvetlenül kiszolgáló 12 helyiség 168 m²-en látja el a szükséges feladatokat. Bozsok község a községi

hegység délkeleti lejtőjén található, gyönyörű fekvésű, műemlékekben gazdag kedvelt kirándulóhely. Az óvodának helyet adó épület régen családi ház volt. Átalakítása és felújítása során a megfelelően kialakított helységek alkalmasak a gyermekek gondozására, nevelésére. A szertár, könyvtár eszközkészlete folyamatos kiegészítésre, bővítésre szorul. A gyermekek által használt eszközöket, felszereléseket számukra hozzáférhetően, és biztonságukra ügyelve helyezük el. A csoportok életkor szerinti összetétele homogén ill. heterogén. Az óvónők 2,5 éves kortól 7 éves korig (a törvénymódosítás értelmében) foglalkoznak a gyermekekkel. A csoportok kialakításánál a szülők igényeit is figyelembe vesszük (pl. óvónő választása, testvérek, barátok, bölcsődéből érkező gyermekek egy csoportba helyezése).

II.1.6.2. Az óvoda személyi feltétele:

1. Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
2. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
3. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
4. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
5. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
6. A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Óvodánk nyolc csoportjában – tagintézménnyel együtt - tizenhét óvodapedagógus látja el a nevelőmunkát. Közülük egy fő az intézmény közoktatás vezetői szakvizsgával rendelkező vezetője, egy fő tagintézmény vezető, egy fő vezető helyettes, egy fő munkaközösség vezető. Az óvoda pedagógusi létszámgényét a nyitva tartásból, a csoportok számából, az óvodapedagógusok kötelező óraszámából, az órakedvezmények biztosításából, valamint az óvónőnként napi 1-1, csoportonként két óra átfedési idő biztosításával lehet kiszámolni. Az óvoda teljes nyitva tartása alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. Az ellátottság átgondolt munkaszervezéssel, lépcsőzetes munkakezdéssel, ill. befejezéssel oldható meg.

Boldog Brenner János Óvoda

	Bem József utca 9/a.	Hollán Ernő utca 8.	Bozsok	Narda	Pornó- apáti
Férőhely	100 fő	114 fő	25 fő	30 fő	30 fő
Csoportok száma	4	4	1	1	1
Óvodapedagógusok száma	8	9	2	2	2
Szakvizsgával rendelkezők:	2	2	1		
Közoktatás vezetői:		2			
Fejlesztő pedagógus:	2		1		
Dajkák száma:	4	4	1	1	1
szakképzett dajka	3	3	1	1	1
Pedagógiai asszisztens:	1+ 1/4	1+ 1/4	1/4	1/4	1/4
Óvodatitkár		1			
Konyhai segítő			1		
Takarítónő	1/4	1/4			
Udvari munkás	1/2	1/2			
További segítőik – pedagógiai szakszolgálat munkatársai:					
Logopédus	heti 2x	heti 2x	Kőszegről	Szombat- helyről	Szombat- helyről
Gyógypedagógus	SNI gyermek	SNI gyermek	SNI gyermek	SNI gyermek	SNI gyermek
Óvoda pszichológus	heti 1x	heti 1x	igény szerint	igény szerint	igény szerint
Gyermekorvos	igény szerint	igény szerint	igény szerint	igény szerint	igény szerint
Védőnő	igény szerint	igény szerint	igény szerint	igény szerint	igény szerint

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

Az önképzés valamennyi óvónőnek természetes igénye, amely az alábbi módon valósulhat meg:

- szakkönyvek, szakmai folyóiratok rendszeres tanulmányozása,
- részvétel a nevelőtestületi munkaközösség munkájában
- tanulmányok készítése nevelőtestület továbbképzésekre
- pedagógiai, szakmai napok, házi bemutatók vállalása
- pályázatokon való részvétel.

Az óvodapedagógus pedagógiai módszertani felkészültsége:

A módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak és a gyermekek fejlettségének megfelelően alkalmazza.

Használja a modern információfeldolgozási eszközöket, példát mutat az infokommunikációs eszközök óvodában indokolt alkalmazására.

Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést támogatják.

Felméri a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony gyermek-megismerési technikákat alkalmaz.

Alkalmazza a gyermekcsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket.

Felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.

Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA – ciklus.

A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket, digitális anyagokat és eszközöket is ismeri, kritikusan, céljainak megfelelően használja.

Fogalomhasználata pontos, a 2,5-3 – 7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó, példaértékű.

Eleget tesz a pedagógus életpálya követelményének.

Bekapcsolódik a pedagógus, vezető és intézményi önértékelésbe.

Minősítésre, tanfelügyeletre tudatosan készül.

Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók:

A gyermeki tevékenységet, a foglalkozásokat a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.

Pedagógiai terveit a megvalósítás eredményességének függvényében felülvizsgálja.

Pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és az óvoda pedagógiai programjának célrendszerével.

Az óvodában alkalmazható digitális eszközöket (CD-lejátszó, projektor, interaktív tábla, fényképezőgép, számítógép) célszerűen használja.

A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültsége:

Munkájában a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeli.

A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység:

Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermekek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.

Közösségi programok szervezése, koordinálása.

Evangelizációs törekvés, személyes példaadás.

A pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése:

Gazdag értékelési eszköztárral rendelkeznek, melyből a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudatosan választja ki a leginkább megfelelőt.

Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak.

Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek alkalmasak az önellenőrzésre, önértékelésre.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás:

Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.

A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (pl. témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.

A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

Óvodai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

Nyitott a szülő, a gyermek, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért:

Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.

Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.

A nem pedagógus alkalmazottak és az óvodapedagógusok összehangolt munkája, és tevékenysége hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.

II.1.6.3. Napirend

A gyermekek fogadásának ideje: 6.30 - 17.00-ig tart.

A nap játékkal, beszélgetéssel indul. A folyamatos napirenddel biztosítjuk az összefüggő szabad játékra fordítható optimális időt és a tízórazás nyugodt légkörét.

A délelőtt többi részét a szabadban töltjük játékkal, mozgással, sétával.

Ebéd előtt elcsendesedünk, készülődünk az étkezéshez. Imával hálát adunk a délelőttért, kérjük betegeink gyógyulását.

A pihenési időben a nyugodt alvás feltételeit és friss levegőt biztosítunk.

Az uzsonna elfogyasztása után lehetőség nyílik szabad játékra, egyéni fejlesztésre, felzárkóztatásra, mozgásra.

AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJE

(Szeptember 1. – május 31.)

Időtartam	Tevékenység
6.30 – 11.30	<ul style="list-style-type: none"> • Játék, szabad játék és szabadidős tevékenység a csoportszobában vagy szabadban • tisztálkodás, folyamatos tízórai • hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • mindennapos mozgás, mozgásfejlesztés • játékba integrált egyéni és csoportos tevékenységek, fejlesztés • párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek <ul style="list-style-type: none"> ○ külső világ tevékeny megismerése ○ környezetismereti-, teremtésvédelmi-, környezetvédelmi-, matematikai tartalom ○ mozgás ○ verselés, mesélés ○ ének, zene, énekes játék, gyermektánc ○ rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ○ részképességek fejlesztése egyéni formában • gondozási tevékenységek
11.30 – 14.30	<ul style="list-style-type: none"> • gondozási tevékenységek, ebéd előtti előkészületek • étkezési ima, ének, ebéd • terem előkészítése a pihenéshez • pihenés előtti mese, zenehallgatás • pihenés egyéni szükségletnek megfelelően
14.30 – 17.00	<ul style="list-style-type: none"> • folyamatos ébredés, gondozási tevékenységek, uzsonna • szabad játék a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően, szülők érkezéséig, mozgás, mozgásfejlesztés

AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJE

(Június 1. – augusztus 31.)

Időtartam	Tevékenység
6.30 – 11.30	<ul style="list-style-type: none"> • játék, szabad játék és szabadidős tevékenység a csoportszobában vagy szabadban • tisztálkodás, tízórai • hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • játékba integrált egyéni és csoportos tevékenységek • gondozási tevékenységek • külső világ élményei, megfigyelései • mozgás, mozgásfejlesztés • egyéni és csoportos fejlesztés
11.30 – 14.30	<ul style="list-style-type: none"> • gondozási tevékenységek, ebéd előtti előkészületek • étkezési ima, ebéd • terem előkészítése a pihenéshez • pihenés előtti mese, zenehallgatás • pihenés egyéni szükségletnek megfelelően
14.30 – 17.00	<ul style="list-style-type: none"> • folyamatos ébredés, gondozási tevékenységek, uzsonna • szabad játék a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően, szülők érkezéséig, mozgás, mozgásfejlesztés • egyéni és csoportos fejlesztés.

II.1.6.4. Heti rend

A tanévben minden csoport a pedagógiai programhoz, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva állítja össze rugalmas heti rendjét. Külön nevelési tervet készítünk a nyári időszakra, évente egy csoportnaplóban. A játékba ágyazottan kerül sor a különféle tevékenységformákra. A gyermekek korától függően kisebb- nagyobb kirándulásokat szervezünk. Biztosítjuk a nyár vakáció jellegét (kézműves műhely, bábozás, sportversenyek, népi gyermekjátékok, lehetőleg minél több időt a szabad levegőn tartózkodva. (stb.)

Boldog Brenner János Óvoda

Szeptember 1-től május 31-ig			
Tervezetten szervezett tevékenység		Tervezett Szabadon választható tevékenység	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje	Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje
Hitre nevelés, anyanyelvi nevelés			
Mozgás	A hét meghatározott napján heti egy alkalom	Játék, szabad játék	Nincs meghatározott napja az óvónők megbeszélése, tervezése szerint valósul meg.
Hittan	A hét meghatározott napjain Heti egy alkalommal	Anyanyelvi nevelés Munkajellegű tevékenységek Szabad mozgás, mindennapos mozgás Mozgásfejlesztés Verselés, mesélés	
Csendes percek	Naponta	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Külső világ tevékeny megismerése környezetismereti-, teremtésvédelmi	
Néptánc	Heti egy alkalommal	környezetvédelmi- és matematikai tartalommal; Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	

Június 1-jétől augusztus 31-ig	
Szabadon választható tevékenység	
Tevékenység Megnevezése	Tevékenység Ideje
Játék, szabad játék Hitre nevelés, csendes percek; Anyanyelvi nevelés Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc A külső világ tevékeny megismerése Rajzolás, mintázás, kézimunka Munka jellegű tevékenység Mozgás, mozgásos játékok	Nincs meghatározott napja. A gyerekek spontán érdeklődése alapján vagy az óvónők kezdeményezésére.

II.1.7. Az óvodai élet tevékenységi formái

A nevelés szervezeti kereteit:

- a folyamatos gondozási teendők,
- az egészséges életmód szokásai,
- és a közösségi nevelés jelentik.

E keretek tág lehetőséget kínálnak a különböző tevékenységi tartalmak érvényesítésére, ugyanakkor feltételét képezik a gyermekek személyiségfejlődésének.

Sokoldalú nevelőmunkával, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben az óvodás korú gyermek személyiségének egészét fejleszteni kell elősegítve a testi, értelmi és szociális fejlődését.

Az óvodai élet tevékenységi formái:

- Játék, szabad játék
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése természetismereti-, környezetvédelmi-, matematikai tartalommal
- Munka jellegű tevékenységek
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás
- Hitre nevelés

A nevelőmunkánkban érvényesülnie kell a komplexitásnak. Tevékenységeink egységében eredményezik a személyiség fejlődését. E fejlődés közösségben, az egyéni bánásmód megvalósításával megy végbe.

Ezért a készségek, képességek kialakítása, illetve megalapozása céljából előnyben részesítjük:

- kis- és középső csoportban az aktualitáshoz, kialakult szituációkhoz kapcsolódó mikro - csoportos illetve egyéni tevékenykedtetést,
- nagycsoportban pedig az óvónő által kellően motivált szituációs játékokat, hogy minden gyermek felkészüljön az iskolai életre.

- a 2019. LXX. évi Nemzeti Köznevelési törvény a 2011. évi CXC. Köznevelési törvény módosítása, melynek 8. § (1)-(3) bekezdéseiben megfogalmazza: az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.

Az óvodai élet minden egyes tevékenységformáihoz más cél- és feladatrendszer társul.

A tevékenység szervezeti formája

Életkor és fejlettség szerint	Tervezeten szervezett tevékenység	Tervezett tevékenység	Tevékenység Formái
2.5-3-4-5-6-7 Évesen	Hitre nevelés: Hittan Csendes percek tevékenység Mozgás	A többi tevékenységek szervezését a gyermekek érdeklődéséhez, és a napi időkerethez igazítjuk. Az óvodapedagógus feladata a feltételek megteremtésével a szabad választási lehetőségek motiválása. A gyermekek tevékenységeik során megszerzett ismereteiket spontán érdeklődésük alapján gyakorolhatják, gazdagíthatják.	Egyéni, mikro csoportos, a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően frontális mozgás és az óvodapedagógus megítélése alapján más tevékenység is.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi tudjuk mi a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.”

(Varga Domokos)

II.1.7.1. Játék, szabad játék

A 3-7 éves egészséges kisgyermek, amikor csak teheti játszik, a játék örömeért. A játék a gyermek legfontosabb tevékenységi formája, személyisége alakulásának legfontosabb tényezője, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodában előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentősége megmutatkozik az óvoda napirendjében, a játékos tevékenység szervezésben. A játék által ügyesedik, okosodik,

fejlődik a gyermek. Az anyanyelvi-beszéd-kommunikációs készségeinek alakulását és fejlődését pedig elősegíti a játéktevékenység. Játék közben ismerkedik meg az anyagok és a dolgok tulajdonságaival, alakul manuális készsége. A játék társas kapcsolataik alakulásának, érzelmi életük gazdagodásának is legfontosabb színtere. Megkönnyíti a szocializáció útját, a közösségi magatartás kialakítását. Elősegíti az új mozgásformák gyakorlását. A játék hatással van a gyermek esztétikai érzékének, ízlésvilágának alakulására. Így a játék szoros kapcsolatban van más nevelési területekkel. Lehetőség nyílik speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátására is.

Célunk: a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, kommunikatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermekek nevelése.

Az óvónő feladatai:

- ismerje meg a gyermek érdeklődési körét, tapasztalatait,
- teremtsen meg a játék lehetőségét mind a csoportban, mind az udvaron egyaránt,
- segítse a bekapcsolódást a magányosan játszó gyermekek számára,
- biztosítsa a fantázia, a hangulat, az érzelem szabad megnyilvánulását,
- törekedjen arra, hogy minél hosszabb egybefüggő játékidőt biztosítson,
- biztosítson ötletgazdag, fantáziadús félkész, illetve kész anyagokat a motiválásra, fejlesztésre, újrakezdesre,
- a gyakorlójáték során segítse, hogy az ismétlésekkel a funkciók fejlődjenek és az ismétlések a funkciógyakorlás során örömet okozzanak,
- középső- és nagycsoportban lendítse tovább a játékot gyakorlójátékból szerep- és szabályjátékká,
- törekedjen a szerepjáték sokszínűségére, hogy az témájában és tartalmában megfeleljen az egyéni és életkori sajátosságoknak,
- a szerepjáték eszközigényét a barkácsolással segítse elő, juttassa a gyermekeket az alkotás öröméhez,
- a dramatizálás és bábozás legyen a játéktevékenység mindennapos része, épüljön a mindennapokba,

- az udvari játéklehetőségek teremtsék meg a nagymozgások fejlődésének lehetőségeit, törekedjen a sokszínű eszközhasználatra,
- az építő- és konstruáló játékokban törekedjen arra, hogy a gyermekek által létrehozott dolgok a valóságot tükrözzék,
- a szabályjáték kiválasztásában vegye figyelembe a gyermekek kívánságait, a csoport fejlettségét, létszámát,
- az óvónő engedje az egészséges versenyszellem kialakulását kibontakoztatni a szabályok betartása mellett.

A játékirányítás ajánlott módszerei:

- az óvónő teremtsen meg a megfelelő csoportléggkört, helyet, időt, eszközt és élményszerzési lehetőségeket a nyugodt, önfelelt játékhoz,
- adjon utánozható mintát a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, maradjon bevonható társ, illetve segítő, kezdeményező, ha a játékfolyamat elakad,
- tudatos jelenlétével biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását,
- az óvónő a játék indirekt irányításánál a gyermekek igényeit tartsa szem előtt, ha szükséges együttjátszásával serkentse, ösztönözze, támogassa azt,
- a játék megszervezésében a fő szempont a gyermekek önkéntes részvétele, az önállóság érvényesülése, a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakítása,
- igyekezzen az óvónő a játék során adódó konfliktusokat elkerülni, előfordulás esetén hatékonyan kezelni.

A gyermeki tevékenység jellemzői:

- a gyermekek a játéktevékenység alatt ismerkednek a világgal, az őket körülvevő valósággal,
- kialakulnak és fejlődnek társas kapcsolataik,
- a gyermekek elkészítik a játékukhoz szükséges játékeszközt,
- beszédmódjuk, kommunikációs készségük fokozódik és fejlődik,
- irodalmi élményeiket kötetlen módon dramatizálják,

- a különböző játéktípusok az egyéni és életkori sajátosságok függvényében mind témában, mind tartalomban változnak, fejlődnek.

A fejlődés főbb jellemzői:

Gyakorlójáték:

- 3-4 éves korban a hangok, szótagok, szavak, dallamok játékos szabályok szerinti ismétlése válik játék. A játékos mozdulatok, rakosgatások meghatározói a cselekvéseiknek, az állandóság a játék öröme. Gyakori az egymás melletti egyedüli, magányos játék.
- 4-6-7 éves korban a gyakorlójáték csak akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, fantáziája szegényes, vagy amikor egy új játékszer, eszköz használatát nem ismeri, és a manipuláció az ismerkedés eszköze.

Szerepjáték:

- 3-4 éves korban a gyermekek képesek olyan szerepjátékot kezdeményezni és eljátszani, amelyek egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmaznak. Játékukhoz megkeresik az eszközöket, képesek kiosztani a szerepeket. Egyedül, egymás mellett, vagy két-három gyermektől álló csoportban játszanak.
- 4-5 éves korban a gyakori szerepcserét és az eszközökhöz való ragaszkodást föl váltja a szerephez való kötődés.
- 5-6-7 éves korban megértik és elfogadják társaik ötleteit, alkalmazkodnak az általuk hozott szabályokhoz. Vállalják a számukra kedvezőtlenebb szerepeket. Képesek a tapasztalataik alapján eljátszani a felnőttek tevékenységeit, kapcsolatait.

Építő-, konstruáló játék:

- 3-4 éves korban a különböző építőjátékokat kirakják, építik, összerakják. Bonyolult építményeket hoznak létre, de ugyanabban a formában még egyszer nem tudják létrehozni.
- 4-7 éves korban építenek, szerelnek, szerkesztenek, egyre igényesebbé válnak alkotásaikkal szemben. Óvodáskor végére önállóan, sok egyéni ötlet alapján hozzák

létre alkotásukat, kapcsolatba kerülnek a szerepjátékkal, és képesek a különböző eszközök kombinált alkalmazására is.

Barkácsolás:

- 3-4 éves korban egyszerűbb kiegészítő eszközök elkészítésével az óvónő kedvet ébreszt a barkácsolás iránt.
- 4-7 éves korban az elromlott játékeszközöket az óvónővel javítják meg. Egy-egy játékhelyzetben szükséges eszközt maguk is meg tudnak csinálni, bonyolultabb eszközöknél az óvónő segítségét kérik.
- Nagycsoportban az óvónő segítse elő, hogy a barkácsolás a szerepjáték, a dramatizálás, a bábozás természetes eszköze, alkotóeleme legyen.

Dramatizálás, bábozás:

- 3-4 éves korban legyen a csoportban olyan bábu, bábfajta, amit a gyermek a meséhez köthet, szívesen mozgatja. Ezek a bábuk éljenek a gyermekek között, legyen helyük a csoportban. Az óvónő biztosítson helyet a szabad bábozáshoz.
- 4-7 éves korban legyen a csoportban a gyermekek méretéhez igazodva bábparaván.
- Többfajta típusú báb álljon a gyermekek rendelkezésére. A mesealakos bábok mellett a hétköznapi élet figurái is szerepeljenek, hogy saját élményeik eljátszása is lehetővé váljon.
- Készítsen az óvónő a gyermekekkel közösen terményből, vagy más anyagokból, fakanálból, rongyból, papírból különböző bábfajta.
- 4-7 éves korban a bábjátékhoz szükséges eszközök készítése váljék a gyermekek szívesen végzett tevékenységévé.
- Jelenítsék meg a Bibliai eseményeket, történeteket.

Szabályjáték:

- 3-4 éves korban kedveltek a könnyen megjegyezhető szabályokhoz kötött játékok. (pl. körjátékok)
- 4-5 éves korban már olyan szabályjátékok is választhatók, amelyekben az előre megbeszélt szabályok már mindenkire nézve kötelezőek.

- 5-7 éves korban a nagyobb ügyességet (pl. sportjáték), vagy nagyobb szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok jellemzőek, amelyben nagy hangsúlyt kap a győzelem elérése, a szabályok betartása mellett.
- 5-7 éves korban kialakul a versenytudat, a versengés.

II.1.7.2. Hitre nevelés

„A templomok szent ikertestvére a katolikus iskola. Amikor senkinek még eszébe sem jutott, hogy a népet oktassa, akkor az Egyház vezetésével tanultak az oltár, a szószék, a keresztlőkút közelében a mi őseink hittant, betűt és számtant, földművelést és ipart ... Harmadik várunk a családi szentély, amelyben a házi áldás szellemében nemzedékek váltják egymást....Csodálatos erős vár a család, ha a küszöbe összenyílik a templom és a katolikus iskola megszentelt világával... ”

(Mindszenty József)

A katolikus nevelés az Egyház evangelizációs küldetésének része.

A hitre nevelés célja: a katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során.

A hitre való neveléshez szükséges:

- a megtapasztalás,
- az érzelmi biztonság,
- a szerető, elfogadó légkör,
- az összetartozás élménye,
- az iskolába lépés idején a hit tovább élése.

A hitre való nevelés átszövi az óvodai élet egészét, melynek részei:

- köszönési mód,
- mindennapos lelki beszélgetés – Csendes percek tevékenység,
- étkezés előtti és utáni imádság,
- templomlátogatások – ovis misék,
- játék, egyéb szabadon választott tevékenységek,
- játékba integrált egyéni és csoportos tevékenységek, fejlesztés,
- gondozási tevékenységek,
- külső világ élményei, megfigyelései,
- egyházi ünnepekre való készüllet.

A gyermekek alapvető tevékenységei közben a valláserkölcsei normákhoz igazodó magatartást- szeretet, bizalom, igazságosság, szabadság, jóság- megismerését, elfogadását, gyakorlását segítjük elő. A felnőttek részéről a példaadás a legfontosabb, hiteles életükkel átadhatják az Isten-képet. Arra kell törekednünk, hogy erő, támasz, biztonság sugározzon a gyermekek felé- harmonikus, szeretetteljes légkörben.

Az óvoda missziós feladata:

- a keresztény családi élet folytatásaként a keresztény hitélet megtapasztaltatása az óvodai élet során (fele baráti szeretet, erények, ünnepi áhítat...), hiszen a gyermek élményein át ismeri meg és jut közel a vallásos élethez,
- szeretetteljes, érzelmi biztonságot sugárzó légkörben a sokféle tevékenységgel (pl. Jézus életéről szóló bibliai történetek dramatizálásával) – szociális tanulás válik lehetővé,
- az óvodai megalapozás időszakában szeretnénk olyan igényszintet kialakítani és erősíteni, mely példakövető és kihat egész későbbi életükre is,
- a családok bekapcsolása az egyházközség életébe, közös szentmise látogatás a családokkal,
- a templom látogatás során ismerkedés a liturgia eszközeivel, a helyes viselkedési
- csoportonként, valamint az egész óvodai közösségre kiterjesztve szülők részére, „család pasztorációs” foglalkozások szervezése,
- a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erejének erősítése.

Az egyházi év ünnepei óvodánkban:

- Veni Sancte
- Szent Márton napja (november 11.)
- Advent
- Szent Miklós (december 06.)
- Karácsony- Betlehemezés
- Gyertyaszentelő Boldogasszony napja (február 02.)
- Balázs napja – Balázs-áldás (február 03.)
- Húsvét
- Boldog Brenner János névadónk ünnep napja

- Pünkösöd
- Te Deum

Erkölcsei nevelés (családi nevelés, közösségi és egyéni nevelés, keresztény erények):

A család a társadalom alapvető egysége, maga a kommunikáció, a kölcsönösség, a bizalom, a felelősség vállalás. A család alapozza meg a gyermekek helyes önbecsülését, önszeretetét, nevel rá az önismeretre és az önfegyelemre. A gyermekek a családban tanulhatják meg a beilleszkedést a közösségbe, a harmonikus együttélést másokkal. A szocializáció szempontjából különös jelentőségűek a közös céllal végzett közös élményeket nyújtó tevékenységek.

Úgy neveljük a gyermekeket a keresztény világnézet szellemében, hogy az evangélium és a katolikus egyház tanításában kifejezett értékek egész életükben meghatározóvá váljanak. Igyekezünk képessé tenni a gyermekeket, a közösségi életet szabályozó értékeinek megvalósítására. Ezen értékek: az Isten és emberszeretet, igazság és igazságosság, hazaszeretet.

Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása /együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat/ és a biztonságérzet erősítése /feltétel nélküli szeretet, elfogadottság élménye/ erkölcsi nevelésünk alapja.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók viselkedése.

Ünnepek és megemlékezések:

A közösséget alakító tényezők között fontos szerepet töltenek be az ünnepek. Az ünnep és az azt megelőző ráhangolódás kitűnik az óvodai mindennapok szürkeségéből. Fényt áraszt és segít átvészelni a nehezebb napokat. Erőt, lelki erőt és támaszt nyújthat. Fontos maga az ünnep, de fontos a rákészülődés, a közös tervezgetés, a tevékeny várákozás is. Az ünnepi készülődés a „holnap örömét” adja, megerősíti a hagyományokat, a közös élmény erejével fokozza a gyermekek közösséghez tartozását. A készülődés során nemcsak a minket körülvevő környezetet díszítjük fel az adott ünnephez méltóan, hanem lelkünket is ráhangoljuk a szépre, jóra, az öröme. A keresztény ünnepek megünneplésével hitünk minden igazságát átélhetik az óvodás korú gyermekek is.

Feladat:

- az ünnep előkészítése.
- az ünneplés megtanítása
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből

II.1.7.3. Anyanyelvi nevelés

Pedagógiai programunkban hangsúlyos helyen szerepel az anyanyelvi nevelés és a gyermekek kommunikációjának elősegítése és fejlesztése. Az összes tevékenységformában kiemelt figyelmet kell fordítani az anyanyelvi fejlesztésre, amely napi nevelőmunkánk során szinte állandóan jelen van. Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai élet minden területét.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermekek természetes beszéd-, és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermekek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére fokozott figyelmet fordítunk.

A beszédnek az igazság és a szeretet eszközévé kell válnia a felnőttek példamutatásának segítségével, melynek része a tiszta, érthető beszéd és a pontos fogalomhasználat.

Beszéd- és kommunikációs képességek:

- beszédészlelés, beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd,
- hangok tiszta kiejtése, szókincs bővítése
- hangok ejtése, szókincs,
- mondatszerkesztés,
- értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd.
- beszédfigyelem
- elemi metakommunikációs eszközök ismerete

Ezen képességek fejlesztésében minden területen nagyon fontos, hogy az óvónő vegye figyelembe a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét.

Szükséges figyelmet fordítani - a helyes mintaadás mellett- a beszédkezd kialakítására és fenntartására. Fontos a gyermeki kérdések és válaszok meghallgatása és az érdeklődő odafordulás.

Olyan szeretetteljes, derűs légkört kell kialakítani az óvodában, hogy a gyerekek bátran, bizalommal telve képesek legyenek a kommunikációra. Saját érzéseik, érzelmeik, vágyaik szóbeli kifejezésére is meg kell tanítani őket.

Társas kapcsolataikban válják szokásukká a tiszteletet érzékeltető nyelvi kifejezések alkalmazása.

II.1.7.4. Verselés, mesélés

Az óvodás korú gyermekek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: a vers és a mese. E terület szorosan összefonódik az anyanyelvi neveléssel. A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese képi és konkrét formában feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A népi eredetű mesének erkölcsi tartalma van. A mese oldja a gyermekek szorongásait, amelyet a nagyrészt még ismeretlen világ, a feldolgozatlan indulatok váltanak ki belőlük. A gyermekek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és- vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Az óvónő feladatai:

- keltse fel a gyermekek mese, vers iránti érdeklődését,
- teremtsen meg a meghitt légkört a meséléshez,
- az óvónő mesélése a nap fontos eseménye legyen, minden csoportban legyenek ennek szokásai, hagyományai, amelyek ezt elősegítik,
- legyen mindennapos az elalvás előtti mesemondás,
- biztosítsa a gyermekek számára a mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás feltételeit a nap bármely szakában,
- ismertesse meg a magyar népköltészet, népmesekincs és gyermekirodalom alkotásait (novellák, verses mesék, meseregények), emellett a nemzetközi irodalomból is válogasson meséket, figyelembe véve a gyermekek életkorát, használja fel a vallásos gyermekirodalom életkor specifikus műveit,
- kedveltesse meg a gyermekekkel a verseket a ritmusán, hangzásán, hangulatán keresztül,
- a gyermekek könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolatának megalapozása érdekében alakítson ki könyvsarkot, ahol a gyermekeknek módjuk van egyéni könyvnezegetésre, valamint beszélgethetnek és mesélhetnek a látottakról önállóan is,
- a bibliai történetek is épüljenek be az irodalmi élmények körébe – tematikusan kapcsolja ezeket az egyházi ünnepekhez, és mindig alkalmazkodjon a gyermekek lelkiállapotához, figyelméhez, hangulatához is,
- rövid kis imákat is tanítson,
- kezdeményezze, hogy otthon is rendszeresen verseljenek, meséljenek a felnőttek a gyermekeknek,
- imádkozzanak együtt,
- érdeklődjenek gyermekük óvodai élményei iránt, türelmesen hallgassák meg és tegyék lehetővé, hogy meseélményeiket játékkal, rajzzal otthon is kifejezhessék.

Gyermeki tevékenységek:

- várják, kérik a mesemondást, verselést, mondókázást (közös imát),
- a mesét csendben, figyelmesen hallgatják,
- kedvenc meséjüket, bibliai történetüket eljátsszák, dramatizálják vagy bábozzák,

- egyénileg és közösen is mondanak mondókát, verset, rövid mesét, kis imákat (fohász, hálaadás),
- mesekönyveket, verseskönyveket, képes gyermekbibliát nézegetnek, beszélgetnek róla a képek, élmények alapján,
- otthonról is hoznak kedvenc könyveket,
- vigyáznak a könyvre, a könyvespolcukat rendben tartják.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- a gyermekek játék közben odailó szövegeket, rigmusokat mondogatnak. Az elhangzott vers, mondóka ismétlését kérik,
- 10-12 mondókát, 6-8 verset, rövid imát megjegyeznek, 15-20 verset meghallgatnak az év folyamán,
- társak az óvónő énekes, halandzsás, mozgásos, improvizációs játék-kezdeményezéseiben,
- megszilárdulnak a mesehallgathoz kapcsolódó szokásaik, maguk is segítenek a mesehallgatás feltételeinek kialakításában,
- figyelmesen, csendben végighallgatják a mesét, bibliai történetet,
- a folytatásos mesék, verse mesék, meseregények szálait össze tudják kötni, képesek követni Jézus életéről szóló történeteket,
- van kedvenc meséjük, mesehősük, az ismert mesék bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásaik közé tartozik.
- mesekönyveik, imakönyvük, gyermekbibliájuk képeit önállóan is hosszasan nézegetik, mutatják egymásnak, beszélgetnek róluk, „mímelik” az olvasást.
- A képek alapján megtalálják legkedvesebb meséiket, bibliai történetüket.
- Vigyáznak a könyvekre.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő:

- Törekedjen arra, hogy a gyermekek életkorának megfelelő irodalmi anyagot igényesen válogasson, így biztosítva, hogy a gyermekek ismerkedhessenek a magyar irodalom értékeivel és a népköltéssel.

- A mese a legtágabb értelemben tanít az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre. E képességek kifejlődése az olvasóvá válás alapja, e foglalkozási ág távlati, lényegi feladata – a családdal közösen!
- Használja fel a keresztény vallási kultúra eseményeit, történeteit, illusztrált irodalmát. Ezeket a gyermekek érdeklődésétől, élményétől, a közeledő ünnepektől függően válassza ki. Úgy mondja el, hogy a hozzá kapcsolódó bibliai ígerész mondanivalójának megfeleljen.
- Előadásmódja természetes legyen, gyertyagyújtás, esetleg imádság előzze meg, ezzel is megkülönböztetve a mesétől. Helyszínéül ne a mesesarkot válassza!

II.1.7.5. Mindennapos mozgás, mozgásfejlesztés

Az óvoda feladata, hogy a családból kikerülő gyermekeknek az otthon biztonságát adó környezetet megteremtse.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását /járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás/ és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés, valamint hozzájárul a harmonikus, összerendezett,

fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához és az erkölcsi nevelés terén is nagy jelentőségű (feladattudat, feladattartás, becsületesség).

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok egész napi tevékenységüket áthatva szolgálják személyiségük fejlődését (pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás). Kedvezően hat a szervezet fiziológiai működésére, elősegíti a központi idegrendszer, a pszicho-motoros képességek és készségek fejlődését. Felerősíti, kiegészíti a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait. Teremben és szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül, spontán és szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Mozgásfejlesztésünk alapvető céljai:

- A természetes mozgáskedv fenntartása,
- a mozgásigény kielégítése és a mozgás megszerettetése,
- a mozgásszint fejlesztése,
- a mozgásos tapasztalatok bővítése,
- gyakorlati lehetőségek biztosítása,
- a testi képességek fejlesztése.
- A testi nevelés fejlesztésében a jól kialakított belső és külső környezetet, a spontán, a szabad játék nyújtotta mozgásos tevékenységeket is felhasználjuk.

Az óvodáskorban a mozgás épp úgy fontos szerepet játszik az egészséges életmódra nevelésben, mint az értelmi nevelésben és a szociális fejlődésben.

Az óvónő feladatai:

- Reálisan tervezze meg a mozgás és a tevékenység időtartamát, elosztását és mennyiségét,
- segítse elő, hogy a gyermekek egészségesek, edzettek, alkalmazkodó képesek legyenek, és mozgásuk összerendezetté válják,
- teremtsen változatos, örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákat,

- biztosítsa a lehetőséget, hogy a gyermekek szabadidőben is mozoghassanak,
- ismertesse meg a testnevelésen keresztül a gyermekekkel a testrészeket, fejlessze a testsémát, a térirányokat,
- biztosítson a mozgáshoz balesetmentes környezetet és változatos eszközöket,
- törekedjen a tehetséggondozásra, egyéni képességek fejlesztésére,
- biztosítson minél több lehetőséget a mozgás szabadban végzésére,
- segítse a testnevelésen keresztül a közösségi és versenyszellem kialakulását,
- ügyeljen a játékosagra, változatos tartalmú játékokat alkalmazzon,
- a hibákat gyakorlat közben a helyes mozgás dicséretével javítsa,
- hívja fel a szülők figyelmét a mozgás fontosságára.

Gyermeki tevékenységek:

- ismerkednek a testrészekkel, azok funkciójával, megkülönböztetik az irányokat, gyakorlat közben alkalmazzák azokat
- a nagymozgások során csúsznak, másznak, bújnak, ugrándoznak,
- szem-, kéz-, láb-koordinációs gyakorlatoknál célba dobnak, ugranak, ugróiskoláznak, ugróköteleznek, függő mozgásokat végeznek,
- az egyensúlyérzék és a finommotorikus mozgáskészségek fejlesztésekor különböző eszközökkel és eszközökön dolgoznak.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezetté, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik, mozgástapasztalataik növekednek,
- cselekvő képességük gyors, mozgásban kitartóak,
- fejlődik tér- és időtájékozódó képességük, megszeretik és igénylik a mozgást,
- egyéni-, csoportos-, sor- és váltóversenyeket játszanak a szabályok betartásával,
- megértik és végrehajtják a vezényszavakat,
- a természetes járást ütemes járással változtatják,
- állórajtból indulva 20-30 métert futnak,
- talicskáznak combfogással,
- egyensúlyoznak padmrevítő gerendán,

- hátsó függőállásban lábmozgást végeznek,
- akadályt átugranak, ugrásukat fékezni tudják,
- labdát vezetnek, kislabdát hajítanak.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő:

- tartsa szem előtt az egészség megőrzését, a mozgáskultúra fejlesztését,
- vegye figyelembe, hogy a testnevelés a játékos mozgásokon keresztül fejleszti a gyermekeket, törekedjen a játékoság megőrzésére,
- segítse elő, hogy az egyéni adottságok fejlődjenek és sikerélményhez jussanak a gyermekek,
- keltse fel és őrizze meg a gyermekek természetes mozgáskedvét és építsen rá,
- a mozgásban lemaradt gyermekekkel végezzen tudatos fejlesztőmunkát,
- növelje bátorságukat és tettekre készségüket, valamint önbizalmukat erősítse.

II.1.7.6. A külső világ tevékeny megismerése (környezetismereti-, környezetvédelemi-, természetvédelemi-, matematikai tartalom)

Célja: a *Teremtett Világgal*, a természettel együtt élni, szeretve, védve azt. Nevelésünk során olyan attitűd alakuljon ki, melyet a pozitív érzelmi viszonyulás és az ismereteken alapuló aktív cselekvőképesség jellemez. A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzon tapasztalatokat a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól és azokat tevékenységei során alkalmazza. Ismerje meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok szokásait, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg ezek szeretetét.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Feladatok:

- az óvodapedagógus segítse elő, hogy a gyermekek maguk fedezhessék fel környezetük tárgyait, élőlényeit, jelenségeit,

- biztosítson lehetőséget a minél több érzékszervvel való tapasztalásra,
- az élmények több szempontú felidezésére, alakítsa a szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszonyt (pl. népszokások felelevenítésével),
- környezetvédő, természetszerető ember személyiségének alakítása gyermekkorban,
- a külső világ tevékeny megismerése során segítse elő a gyermekek matematikai tapasztalatszerzését, a mennyiségi, alakí, nagyságbeli és téri viszonyok, ítélőképesség, tér-, sík- és mennyiségsszemlélet fejlődését.

A környezeti-, teremtésvédelmi-, természetvédelmi és matematikai nevelés jellemzői:

Az ember és a természet közötti harmónia helyreállítása és hosszú távú fenntartása állandó és tervezett tevékenységet igényel.

Az óvodás gyermek csodálkozva néz a természetre, és kapcsolatot keres vele. Ha építünk a gyermekek fogékonyságára, megfigyelőképességére, akkor egyre inkább el tudjuk mélyíteni lelkében a hála, és viszontszeretet vallásos érzületét, a felelősségtudatot a csodálatos világ felé – az Istenkapcsolatot.

A közvetlen megfigyelés, tapasztalás különösen jelentős az óvodáskorban. E nélkül lehetetlen a megfelelő szokások, magatartási formák kialakítása. E célt szolgálják a kirándulások, túrák, séták, kerti munkák... stb., amikor megtanítjuk a gyermekeket a szabadban, a természetben való kulturált viselkedésre.

A matematikai nevelés anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják. A gyermekek a matematikai tevékenységek (cselekvéses és gondolati) során tapasztalatokat, élményeket gyűjtenek. Ezeket fejezi ki eleinte a saját szavaival, és ezekből alakulnak képzetek, fogalmak, összefüggések, ismeretek.

A környezettudatos szemlélet megjelenése:

Környezettudatos szemlélet és magatartás közvetítésével kívánjuk a gyermekeket a természet tiszteletére, óvására, okos cselekedetekre nevelni, valamint az értékeket átörökíteni. Éppen ezért, az óvodapedagógusok tevékenységük szervezésével, a tevékenységek témáinak megválasztásával, a módszerek gazdagságával, környezettudatos szemléletük és gyakorlatuk átörökítésével, valamint széleskörű társadalmi – szakmai együttműködéssel biztosítanak folyamatos motivációt a feladatok megvalósításához. Támogatást nyújtunk a tapasztalatok megszerzéséhez, az élményekre alapozott új természeti és társadalmi ismeretek alkalmazható tudássá mélyítéséhez, rendszerezéséhez. Igyekszünk kialakítani a gyermekekben a kulturált

életvitel szokásait, a megfelelő viselkedési formákat és érzelmi viszonyokat. Hálát adunk a Mennyei Atyának a Teremtett Világért. Környezeti nevelés területén fokozott a felnőtt modell felelőssége. Elfogadva azt az íratlan törvényt, hogy " mindenki ott tegyen, ahol él. " A pedagógusnak, tudják, hogy a szokások nagyon korai életszakaszban alakulnak ki. Azok a pozitív, (negatív) élmények, amelyek alapvetően meghatározóak a felnőtt ember gondolkodásánál, életmódjánál, az első években megtörténnek.

Az óvónő feladatai:

- a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformázás alapozására, alakítására
- alaposan ismerje környezete növény- és állatvilágát, természeti jelenségeit,
- az élővilág sokoldalú megfigyeltetése érzelmi megközelítésben,
- juttassa el a gyermekeket annak belátásához, hogy az élőlényeket óvni, védeni, gondozni kell,
- az állatokat, növényeket természetes környezetben figyeltesse meg (réten, legelőn, vízparton, erdőben, mezőn, ház körül, állatkertben...),
- az új ökológiai szemléletben használt fogalmakat – mint a tápláléklánc és a védett növény, állat – ismertesse meg a gyermekekkel,
- a csoportszobai élősarokban figyeltesse meg az állatokat (akvárium, terrárium) és növényeket (palánták, hagyma, bab, kukorica...)
- rügyeztessen gyümölcsfaágakat, hajtasson, csíráztasson hagymás növényeket, magokat,
- egész évben foglalkozzanak madárvédelemmel.
- segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- teremtsen meg a matematikai tapasztalatszerzés optimális feltételeit
- építsen a gyermekek természetes kíváncsiságára, önálló problémamegoldás iránti igényére
- fejlessze egyéni megismerő erőiket, problémalátásukat és problémamegoldó képességüket.

Gyermeki tevékenységek:

- beszélgetnek szűkebb és tágabb környezetükről,
- részt vesznek sétákon, kirándulásokon,

- ismerkednek testükkel, funkcióival és ápolásával,
- megfigyelik a közlekedést, a járműveket,
- gyakorolják a gyalogos közlekedést,
- megnevezik a közlekedési eszközöket,
- megfigyelik az évszakokat,
- ismereteket szereznek a természeti jelenségekről,
- részt vesznek a növények gondozásában,
- terméseket gyűjtenek,
- tapasztalatokat szereznek összefüggésekről,
- ismerkednek a növény és állatvilággal,
- etetik a madarakat,
- megnevezik a különböző színeket,
- gondozzák a csoportban lévő állatokat.
- halmazokat képeznek, bontanak, rendeznek
- összehasonlítanak tulajdonságok szerint, becsléssel, párosítással, méréssel
- számosságot megállapítanak
- tevékenységekben a relációkat alkalmazzák,
- felismerik, előállítják a geometriai formákat.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- ismerik lakásuk címét, szülei nevét és foglalkozását,
- betartják az elemi közlekedési szabályokat, ismernek közlekedési eszközöket, és tudják, hogy azokat emberek készítették,
- felismernek néhány feltűnő összefüggést,
- felsorolják a testrészeket, tudják gondozásának fontosságát,
- felismerik a napszakokat,
- különbséget tesznek az évszakok között, jellegzetességeik alapján,
- megnevezik környezetük színeit,
- összehasonlításokat tesznek,
- megkülönböztetnek növényeket, állatokat külső jegyeik és hasznosságuk alapján.
- fejlődik a matematikai tevékenységek során a gondolatok tevékenységgel és szóval történő kifejezésének képessége
- megértik, követik az óvónő gondolatmenetét, kérdéseit.

- előbbre jutnak az önálló tapasztalatszerzésben,
- tudnak és mernek véleményt mondani, kérdezni, kapcsolatot teremteni.
- növekszik türelmük önmagukkal és társaikkal szemben,
- kitartóbbá válnak, nő figyelmük tartóssága, erősödik akaratuk, önfegyelmük
- szívesen vesznek részt matematikai jellegű tevékenységekben,
- képesek jól ismert tulajdonságok szerint válogatás folytatására, sorba rendezés kiegészítésére, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére
- értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat
- felismerik és megnevezik a geometriai alakzatokat és tulajdonságaikat
- számlálnak legalább 10-ig
- elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet elő tudnak állítani
- felismerik a szimmetrikus alakzatokat és tükör segítségével maguk is képesek azt létrehozni.
- értik és követni tudják az irányokat, a névutókat.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő:

- törekedjen arra, hogy a tárgyakat, jelenségeket természetes környezetükben és megjelenési formájukban ismertesse,
- alakítsa saját példamutatásán keresztül a természet iránti szeretetet és védelmet
- erősítse a lakóhely iránti szeretetet, a hagyományok ápolását és a felnőttek, társak iránti tisztelet kialakulását.

Kapcsolata más nevelési területekkel:

Szoros kapcsolata van:

- a közösségi neveléssel, hiszen a gyermekek megtanulják a társadalmi környezethez való alkalmazkodást és a különböző viselkedési szabályokat,
- a „külső világ tevékeny megismerésével”, hiszen elősegíti a természet színeire, formáira való rácsodálkozást és a szépség iránti vonzódást, a tárgyak, jelenségek tulajdonságainak megismerését,
- az „ének, zene, énekes játékkal” a népszokások, hagyományok ápolásán keresztül,
- a játékkal és a munkával is.

II.1.7.7. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

Tevékenységiünk célja, hogy a zenei neveléssel élményhez juttassuk a gyermekeket, felkeltsük zenei érdeklődésüket, formáljuk zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az ölbéli játékok, népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek. Arra törekszünk, hogy megszerettessük velük az éneklést, a közös éneklést, az énekes játékokat és szoktassuk őket a szép, tiszta éneklésre. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességeinek /a ritmus, éneklés, hallás, mozgás/ és zenei kreativitásának alakításában. Zenehallgatás segítségével pedig zenei élményhez juttatjuk őket. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A zenei nevelés a gyermek értelmére is hatással van, fejleszti gondolkodását, emlékezetét, képzeletét is.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A vallási nevelés keretén belül zenei anyagunkat gyermekeknek írt egyházi dalokból és a gyermekek hangterjedelmének megfelelő egyházi művekből válogatjuk.

Az óvónő feladatai:

- keltse fel a gyermekek zene iránti érdeklődését,
- az éneklés, dúdolgatás, mondókázás a mindennapok része legyen, hasssa át a többi tevékenységi ágat is,
- rendszeresen hallgattasson a gyermekekkel különböző műfajú zenéket,

- idézzék fel közösen a már ismert dalokat, játsszanak dalfelismerő játékot mind dallam, mind pedig ritmus alapján,
- találjanak ki új dalokat (improvizálás), vagy énekeljenek más szöveget is egy adott dallamra,
- táncoljanak, mozogjanak zenére,
- játsszanak rendszeresen körjátékokat,
- ismertesse meg a gyermekeket különböző hangszerekkel, lehetőség szerint szólaltassa is meg őket,
- figyeltesse meg a gyermekekkel a természet hangjait is,
- az évszakok, ünnepek figyelembe vételével válassza ki a megfelelő zenei anyagot,
- fektessen nagy hangsúlyt a vallásos zenei anyag tanítására és hallgatására,
- lehetőség szerint vigye el őket (akár szülői segítséggel is) rövidebb előadásokra, hangversenyekre – nagy élmény számukra, ha gyermekeket láthatnak zenélni.

Gyermeki tevékenységek:

- a felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés váljék részévé a gyermekek mindennapi tevékenységének
- várják a körjátékot vagy éppen maguk kezdeményezzék azt,
- a zenét csendben, áhítattal hallgatják,
- egy-egy tárgy, tevékenység kapcsán felidéznek dalokat,
- a kezükbe kerülő tárgyakkal zenélnek (kopácsolnak, dobolnak, csilingelnek, zörögnek stb.),
- ringatóznak, mozognak, táncolnak éneklés közben,
- egy - egy dal hallatán, felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő:

- mindenkor alkalmazkodjon a gyermekek életkorához és képességeikhez,
- törekedjen a példamutatásra:
- a szép tiszta énekhangra,
- a helyes ritmizálásra,
- a megfelelő hangmagasságra,
- dallamfordulatokra,

- az életkornak megfelelő zenei anyag kiválasztására,
- legmegfelelőbb játékformákra.
- biztosítson helyet, időt, lehetőséget arra, hogy a gyermekek kibontakozhassanak, az egyéni adottságok fejlődhessenek és sikerélményhez jussanak a gyermekek.
- fejlessze a gyermek zenei képességeinek összes területét
- alkalmazkodjon az adott csoport sajátos összetételéhez, fejlődési üteméhez.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- énekelnek 6 hang terjedelmű dalokat, dúdolnak ismert dallamokat,
- tudnak természetes tempóban járni, tempót tartani,
- visszaénekelnek dallamot, ritmusmotívumot visszatapsolnak
- felismerik és alkalmazni tudják a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalom-párokat dallamban és ritmusban egyaránt,
- törekednek a tiszta éneklésre,
- figyelmesen hallgatják a bemutatott zenét,
- tudnak egyszerű táncos mozgásokat,
- énekelnek alkalmi dalokat az ünnepkörökhöz kapcsolódva,
- ki tudják fejezni cselekvéssel a dalritmust és az egyenletes lüktetést,
- felismerik a környezetbeli hangokat, a hangszereket,
- ismernek néhány téralakítási lehetőséget,
- próbálkoznak a dallamrögtönzéssel.

II.1.7.8. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, a képalakítást, a kézimunka különböző fajtáit, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, a vallásos témákhoz kapcsolatos alkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést. Mindez fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását

Az óvónő feladata:

- az „intellektuális látás” megalapozását segíti elő az inger gazdag környezet, ezért legyen igényes a környezet kialakításában,
- teremtsen meg a feltételeket a gyermekek ábrázoló és konstruáló képességének fejlődéséhez,
- biztosítson teret és lehetőséget az egész nap folyamán az ábrázoló tevékenységekre
- ismertesse meg a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és
- fejlessze képi gondolkodásukat, járuljon hozzá a vizuális nyelv elsajátításához,
- keltse fel a gyermekekben az ábrázolás eszközeivel, anyagaival való tevékenység vágyát a sokféle anyag biztosításával,
- nélkülözhetetlen az óvónő rajzoló, mintázó tevékenységének kedvcsináló szerepe,
- segítse a gyermekek kezdeményező, kreatív magatartásának érvényre jutását (a lehetőségteremtéssel, gazdag élménynyújtással),
- változatos módokon segítse elő, hogy kialakuljon a gyermekekben a szép iránti vonzódás,
- biztosítsa, hogy a gyermekek találkozhassanak, ismerkedhessenek műalkotásokkal,
- aktualitáshoz – jeles nap, vallási ünnep – kötve mutasson be jeles műalkotásokat a gyermekeknek,
- biztassa a szülőket, hogy otthon is adjanak lehetőséget gyermeküknek az ábrázolásra, és hogy a kész alkotásaikat dicsérjék, őrizzék és becsüljék meg, örüljenek neki.

Gyermeki tevékenységek:

- firkálgatnak, rajzolnak eltérő formájú, színű és nagyságú felületen,
- festenek ujjal, szivaccsal, majd ecsettel,

- használják az alapszíneket, később a színárnyalatokat,
- képeket készítenek különféle technikákkal,
- papírt tépnek, vágnak, ragasztanak,
- gyűjtenek különböző anyagokat, terméseket, ezekből barkácsolnak pl. játékeszközt, ajándékot,
- építenek kockából, homokból, hóból,
- tapasztalatokat szereznek az anyagok viselkedéséről (oldhatóság, nyomhagyás, karcosíthatóság, képlékenységgel),
- megismerkednek népi kismesterségekkel: szövés, fonás, mézeskalács készítés, tojásfestés, agyagozás, gyöngyfűzés, varrás - amit ki is próbálnak.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- bekapcsolódnak környezetük alakításába, szebbé tételébe, kiegészítik, rendezik azt
- képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére,
- a képi kifejezés változatos eszközeit többnyire biztonsággal használják élményeik, elképzeléseik, képzeletük megjelenítésében,
- kialakulnak kedvenc színeik, ami az egyéni színhasználatban megjelenik,
- formaábrázolásuk részletekre is kiterjed, próbálkoznak egyszerűbb mozgások jelzésével is,
- a közös munkák értékelése során, és a műalkotásokkal kapcsolatban véleményt nyilvánítanak,
- tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával,
- önállóan és csoportosan is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, maketteket, fokozott önállósággal alkalmazzák a megismert technikákat, önállóan díszítenek tárgyakat.

Módszertani alapelvek:

- az óvónő vegye figyelembe a gyermekek képességbeli különbözőségeit (nem kell és nem is lehet egy szintre hozni a gyerekeket!),
- irányításában igazodjék az egyes gyermekek fejlettségi szintjéhez,
- hagyja érvényesülni a gyermekek alkotó fantáziáját, kezelje értéként az elkészült műveket,

- teremtsen alkalmat arra, hogy a gyermekek egymás munkáját is nézegethessék, adhassanak tanácsot és segítséget,
- gondoskodják minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által látható helyen is,
- az ábrázolás tényét, szándékát kell értékelni.
- Az ábrázolás szintjét azon mérje, hogy milyen aktivitással rajzol, mintáz a gyermek, létrehozott formái mennyire összefüggőek, tagoltak, milyen viszonyban vannak egymással, mennyit fejlődött a gyermek saját képi nyelvének kialakításában, emberábrázolásnál: hogy a gyermek képes volt-e az embert egy-két felismerhető jeggyel kifejezni.

II.1.7.9. Munka

A tevékeny élet egyik alkotóeleme a munka. A munkának sokféle lehetősége és árnyalata van az óvodában, melynek örömét az óvónő tudatos, tervszerű, egész személyre szabott gyermekismerete tesz lehetővé.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység - az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

A gyermekmunka jellegű tevékenysége: - örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység; - a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; - a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munka jellegű tevékenységek:

Célunk:

- a munkával vállalt önkéntesség és a közösségért végzett tevékenység örömeinek éreztetése,
- az eredmények megbecsülésére való nevelés,
- vágy felkeltése környezetünk szépítésére,
- jártasságok kialakítása az eszközök, szerszámok használatában,
- a gyermekek kötelességvállalásának alakítása,
- tapasztalatok erősítése, bővítése,
- egymást segítő kapcsolatok kialakítása,
- a saját és mások elismerésére nevelés
- munkamegosztásra nevelés,
- a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásainak közelítése.

Óvónői feladatok:

- értékátadás
- játékoság,
- jelenjen meg a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- figyelnie kell a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítására,
- vegye figyelembe az egyéni adottságokat, a terhelhetőséget,
- fontos a spontán szerzett tapasztalatok bővítése, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermekek fejlődési üteméhez igazodóan alkalmazzon egyéni felzárkóztatást, fejlesztést,
- tehetségigéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelmet, egyéni fejlesztést alkalmazzon.
- a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermekek személyiségének kibontakozását.

Gyermeki tevékenységek:

Az önkiszolgálás

- öltözködés

- testápolási teendők
- étkezéssel kapcsolatos munkálatok

A közösség érdekében végzett munka

- a naposi tevékenység
- csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok
- Az alkalmoszerű munkák és egyéni megbízások
- a környezet rendjének biztosítása
- segítség a felnőtteknek, egymásnak és a kisebbeknek
- egyéb megbízások teljesítése.

Az évszakoknak megfelelő tevékenységek, csoportszobában, udvaron, óvoda környezetében.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

A gyermek képes:

- felismerni az adott helyzetben, hogy segíthet önmagán és másan,
- megérteni, hogy a különböző önmagáért és a társaiért végzett munkákat, külső szükségletek kényszerítő hatására kell elvégeznie, - nem az óvónőért,
- észrevenni, ha egyedül nem boldogul és nyugodt hangnemben segítséget kérni,
- pontosan kifejtteni, mivel nem boldogul,
- felmérni, kivel képes összedolgozni társai közül,
- eldönteni, hogy ő mit tesz, mit tud tenni,
- megszervezni a végrehajtást, (eszközök, segítség, feladatkiosztás, munkavégzés, rendrakás),
- örülni munkája eredményének.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő:

- olyan munkát bízson a gyermekekre, amelynek elvégzésére megerőltetés nélkül képesek,
- az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be, a munka mennyiségét csak fokról-fokra növelje,
- vegye figyelembe az egyes gyermekek egyéni sajátosságait,
- minden gyermek a képességeinek megfelelő munkafeladatot kapja, és legyen alkalma, hogy a még nem teljesen elsajátított munkafogásokat gyakorolhassa,

- az óvónő a reális, az egyéni fejlődést figyelembe vevő értékelésével segítse a gyereket az adott feladat jobb megoldására, ébresszen kedvet a további munkához,
- teremtsen olyan helyzeteket, melyek a gyermekeket gondolkodásra készítik,
- támaszkodjék a gyermekek otthoni tapasztalataira,
- segítse a szülőket, hogy belássák a gyermekek környezet iránti érdeklődésének fontosságát,
- alakítsa a gyermekek érzelmi viszonyát a szülőföldhöz,
- ismertesse meg a gyermekeket más népek szokásaival.

II.1.7.10. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

„Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtteni. S ha világot gyűjtanak, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson. Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék Mennyei Atyátokat.”

(Mt. 5,13-16.)

Óvodánkban a tanulás célja:

A nevelési célokkal szorosan összefonódva, olyan harmonikus személyiségű gyermekek nevelése, akikben kialakul a kreatív, érdeklődő életszemlélet és gondolkodás. Fejlődjék ki kompetenciájuk, mely képessé teszi gyermekeinket önmagukkal és a környezetükkel való célszerű és hatékony bánásmódra. Élményeik váljanak belső tudássá.

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Az óvónő feladatai:

- értékátadás
- játékoság,
- jelenjen meg a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- figyelnie kell a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítására,
- vegye figyelembe az egyéni adottságokat, a terhelhetőséget,
- fontos a spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,

- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermekek fejlődési üteméhez igazodóan alkalmazzon egyéni felzárkóztatást, fejlesztést,
- tehetségígéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelmet, egyéni fejlesztést alkalmazzon.
- a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermekek személyiségének kibontakozását.

A tanulás típusai óvodánkban:

- spontán,
- tervezett tevékenység
- tervezetten szervezett tevékenység

A tanulás jellemzői:

Óvodánkban a tanulás folyamatos, utánpótláson alapuló, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermekek cselekvő aktivitása, sok érzékszervre ható tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Kisgyermekkorban a tanulás és a játék nem különíthetők el egymástól. A gyermek úgy tanul, hogy játszik.

A játék elemei a gyermeki műveltség szerves alkotórészei, élettechnikák kipróbálása, tanulási módok kidolgozása. Ily módon előkészítője a későbbi rendszeres ismeretszerzésnek.

Az ismereteket komplexitásukban a valóságból szerzik a gyermekek.

A gyermekek megismerő folyamata fokozatosan áttevéődik a képszerű gondolkodás szintjére. A tanulás hatására rendeződnek a gyermekek tapasztalatai. Pontosabbá válik érzékelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, fejlődik beszédük és gondolkodásuk, képessé válnak problémák felismerésére és megoldására.

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- utánzásos minta- és modellkövetés magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos, cselekvéses tanulás
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- kirándulás, egyéb tevékenység,
- gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi körben megvalósuló tanulás.

A fejlődés jellemzői iskolába lépéskor:

- A gyermekek többsége óvodáskor végére, 6-7 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.
- Az iskolaérettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.
- A testi fejlettség szintje –alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség.
- A lelki képességek szintje - lelkiileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait
- A tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége – szándékos bevetés és figyelem – megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről.
- A szociális képességek szintje - szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodó képesség, feladattudat- kialakulóban.
- A szociálisan érett gyermek feladatait eredményesen, kreatívan elvégzi.
- A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.
- A sajátos nevelési igényű és a kiemelt figyelmet igénylő gyermek csak speciálisan képzett szakember segítségével válhat képessé arra, hogy a befogadó iskola elvárható igényeinek megfeleljen.
- A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

II.1.8. Óvodánk hagyományos ünnepei

„Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremtő munkája után.”

(Teremtés 2.3)

A katolikus óvodának a mai megtépzott értékrendű világban egyik lényeges feladata, hogy újra felfedeztesse a szülőkkel, gyermekekkel a magyar nép népi és keresztény ünnepeit és hagyományait, azok belső tartalmát, esztétikumát.

Az ünnepekben való együttlétek olyan közösségi élményt ajándékoznak, amelyben a gyermek, felnőtt őszintén kifejezheti érzelmeit. Az előkészületben gyakorolhatja fantáziáját és megtanul alkalmazkodni az együttműködésben.

Legyen az a közösség egy ünnepi asztal, egyházi vagy népi ünnep, megtaníttja a gyermeket önmaga (ideje, figyelme, szeretete) ajándékozására. Ezáltal pozitív értékek szabadulnak fel, melyek a testre, értelemre, pszichére pozitívan hatnak.

Az egyházi év ünnepei óvodánkban:

-Veni Sancte:	Szeptember elején közös szentmise a családokkal és az óvodai dolgozókkal a templomban
-November 01.:	Mindenszentek
-November 02.:	Halottak napja
-November 11.:	Szent Márton napja – vásár, lampionos felvonulás
-Advent:	Koszorú kötés a szülőkkel, az óvoda díszítése, lelki gyakorlat Adventi szentmise a családokkal a templomban,
-December 06.:	Szent Miklós ünnepe, ajándékozás
-December 24.:	Jézuska várás, Betlehemezés
-Február 02.:	Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe gyertyaöntés és felszentelés
-Február 03.:	Szent Balázs napja Balázs- áldás
-Nagyböjt.:	Közös szentmise az óvodai dolgozókkal a Székesegyházban, lelki gyakorlat
-Hamvazószerda:	Törekszünk a pénteki húsmentes napok terveztetésére a gyermekétkeztetésben
-Húsvét	Gyermekekkel ünnep
-Boldog Brenner János névadónk ünnepe – április utolsó munkanapja - gyermekekkel	
-Pünkösöd	
-Te Deum.:	Közös tanévzáró szentmise a családokkal a templomban

A naptári év ünnepei:

- Október 23.
- Március 15.
- Május 1.
- Anyák napja / A templomban köszöntjük az édesanyákat /

Hagyományaink:

- Szőlőünnep
- Szüretelés (almaszüret egy almáskertben)
- Állatok Világnapja – október 04.
- Márton napi vásár, lampionos felvonulás
- Adventi készülődés a szülőkkel
- Adventi vásár
- Betlehemezés (a nagycsoportos gyermekek betlehemes dramatikus játékkal ellátogatnak az Idősek Szociális Otthonába, a Papi Otthonba, a Csodaország Bölcsődébe, és a szomszédos bölcsődékbe.)
- Farsang (egész napos jelmezes vigadalom az óvodában)
- Óvodanyitogató –betekintést nyújtunk a leendő óvodásoknak és szüleiknek az óvoda életébe (szülői tájékoztató, családi játszó délelőtt)
- Víz Világnapja – március 22.
- Föld napja – április 22.
- Évzáró ünnepélyek (kiscsoport kivételével)
nagycsoportos gyermekek búcsúzása az óvodától, ballagás
- Juniális
- Madarak és fák napja – mozgó időpont május hónapban
- Óvodai kirándulás, kirándulások, csoport kirándulások
- Születésnapok
- Nyílt napok (Sajátos lehetőségek megvalósítása a szülőkkel közösen – csoportok hagyományai alapján.)

II.1.9. Óvodánk kapcsolatai

Belső kapcsolatok:

Az óvónő és gyermekek kapcsolata:

Az óvónő szeretettel vonzza magához a gyermekeket. Tiszteletben kell tartania a gyermekek személyiségét. Az óvónő és a gyermekek kapcsolata között a kiindulópont az elfogadás. A problémás helyzetekben nem a gyermeket ítéli el, hanem a cselekedetét. Gyakorolja a megbocsájtást.

A felnőttek kapcsolata:

Az óvodában dolgozó felnőttek lelkisége határozza meg az óvodai légkört. Ez a másik szakmai és emberi elfogadásában, az egymás iránti tiszteletben, segítőkészségben nyilvánul meg. Az építő kritikát bátran kinyilvánítják és elfogadják.

Külső kapcsolatok:

A család

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodák kiegészítő esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvoda nevelői a családok válságát a társadalmi változásokat nem tudja befolyásolni, de személyes kapcsolatokon keresztül tud hatni. Az óvodai nevelés mintát ad, értékeket közvetít a család felé a gyermekek által. Pl.: szabály, szokásrendszer, gyermekirodalom, néphagyományok stb. A jó óvoda hasonlít egy jól szervezett családi élethez. A 3-7 éves gyermekeknek arra az időszakra, amíg távol vannak családjuktól szülőpótlóra, családi élet pótlására van szükségük, s minél kisebbek a gyerekek annál jobban kívánják ezt. Fontosnak tartjuk a hiteles óvónői viselkedést.

A szülő az óvónőben találjon támaszt és segítőtársat a gyermeke neveléséhez, az óvónő pedig támaszkodjon a szülők gyermekismeretére. Így alakul ki egyenrangú nevelőtársi viszony a szülők és óvónők között.

Az óvónő ismerje meg a család életkörülményeit, nyelvi kultúráját, a gyermek családban elfoglalt helyét, a szülők nevelési célkitűzéseit, az óvodával kapcsolatos elképzeléseit, elvárásait. Hívja fel a szülők figyelmét a beszéd, az anyanyelvi kultúra fejlesztésének fontosságára. Keresse az információ átadás, a szemléletformálás, a segítségadás tapintatos, egyéni módját. A szülőket folyamatosan tájékoztassa gyermekük egyéni fejlődéséről, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek tekintetében. Javasoljon kapcsolatfelvételt a segítő szakemberekkel, ha ennek szükségét látja. Lehetőség szerint vonja be a szülőket az óvoda ünnepekre való készülődésébe. Tartson folyamatos kapcsolatot a szülők közösségével, vegye figyelembe a szülők véleményét, javaslatait. Az óvoda minden dolgozója előítéletektől mentesen közeledjen minden családhoz, tartsák be a pedagógiai etika szabályait. Az óvodapedagógus minden egyes családdal találja meg az együttműködés legmegfelelőbb módját.

Boldog Brenner János Óvoda

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családokkal való együttműködés. Az óvoda nyitottságával lehetőséget ad a szülőknek az óvodai életbe való betekintésre. Az óvónők tiszteletben tartják a szülők meggyőződését. Segítik őket a keresztény nevelés helyes értelmezésében, szülői megbeszélésekkel, előadások szervezésével, szakkönyvek ajánlásával, lelki töltekezések biztosításával támogatják őket.

A kapcsolattartás szinterei:

- szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- nyílt napok, játszódelutánok,
- családlátogatások igény szerint,
- közös óvoda programok, hagyományaink, kirándulások,
- esetenkénti megbeszélések.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet alatt és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében.

A különböző intézményekkel való kapcsolattartásunkban alapelvünk a kölcsönös elfogadás, a nyitottság, a kezdeményező készség, a felelősségérzet a gyermekek fejlődése érdekében.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

Kiemelt kapcsolatot tartunk:

a Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium általános iskolájával.

A kapcsolattartásból adódó feladatok:

- igazgatói tájékoztató, tanítói szülői értekezlet az óvodában, (januárban) a beiratkozás előtt, az iskola pedagógiai arculatának bemutatása az óvodai szülői fórumon
- a nagycsoportos gyermekek látogatása egy vagy több tanórán
- a leendő első osztályos tanítók látogatása az óvodai nagycsoportosoknál
- közös óvodai-iskolai rendezvények látogatása

Boldog Brenner János Óvoda

- folyamatos konzultálás az óvoda és az iskola pedagógusai között
- Brenner János Általános Iskola és Gimnázium
- Szombathely – városi és városkörnyéki általános iskolák
- Brenner János Kollégiummal,
- a Püspöki Hivatallal,
- a Csodaország Bölcsődével,
- a Csicsergő Bölcsődével,
- Szombathely város és város környéki óvodákkal
- a Martineum Felnőttképző Akadémiával,
- a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központtal,
- a Mesebolt Bábszínházzal,
- az Agora Savaria – Szombathelyi Kulturális Központtal,
- a Katolikus Pedagógiai Intézettel (KaPI-val)
- Szombathely Megyei Jogú város Polgármesteri Hivatalával
- a Polgármesteri Hivatal Szociális-, Egészségügyi-és Családvédelmi Osztályával,
- a Pálos Károly Családvédelmi-és Gyermejjóléti Szolgálattal,
- a Szombathelyi Egyházmegyei Karitással,
- Bőjte Csaba – COVASNA – Boldog Apor Vilmos Házzal
- a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsággal,
- az Eötvös Loránd Tudományegyetem Savaria Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központtal.
- A Horvát és Német Nemzetiségi Önkormányzatokkal
- A Nardai Polgármesteri Hivatallal és a Pornóapáti Polgármesteri Hivatallal

II.1.10. Sajátos feladataink, speciális szolgáltatásaink

II.1.10.1. Gyermekvédelem az óvodában

A gyermek – és ifjúságvédelem a nevelési – oktatási munka szerves része, hisz az óvoda, mint közoktatási intézmény részt vesz a gyermekevédelem feladatainak végrehajtásában.

Az óvónőknek és az óvodában összes munkatársnak az a feladata, hogy felismerjük a gyermek fejlődését esetleg veszélyeztető okokat és pedagógiai eszközökkel, illetve külső eszközök igénybevételével törekedjünk a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Mindehhez fontos, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a szülőkkel, hisz a nevelésben csak az

egymást segítők érik el a kitűzött célokat. Körültekintően, empátikus lelkülettel lehet közeledni egy adott probléma esetén: hogy a szülő ne a bántást, beleavatkozást érezze, hanem a segítő szándékot.

A hozzánk járó gyermekek többsége rendezett családi körülmények között él, de minden csoportban fellelhető olyan gyermek, ahol a szülők elváltak, anyagi nehézséggel küzdenek, vagy a gyermeknek beilleszkedési, magatartási zavara van. Nekik segítséget kell nyújtanunk.

Alapelvek, célkitűzések, irányelvek

A családnak a társadalom alapvető egységeként azt a védelmet és támogatást, amelyre szüksége van ahhoz, hogy a közösségben szerepét maradéktalanul betölthesse.

A gyermek személyiségének harmonikus kibontakozásához szükséges, hogy családi környezetben, boldog, szeretetteljes és megértő légkörben nőjön fel. Tekintetbe kell venni, hogy a gyermeknek teljes mértékben felkészültnek kell lennie önálló élet vitelére a társadalomban, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában meghirdetett eszmények: a béke, az emberi méltóság, a türelmesség, a szabadság, az egyenlőség és szolidaritás szellemében szükséges nevelni, figyelembe véve az egyezményes nyilatkozatot, törvényeket. A gyermek nevelésének, oktatásának a következő célokra kell irányulnia:

Elő kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását, valamint szellemi, fizikai tehetségének és képességeinek a lehetőségek legtágabb határig való kifejtését.

A gyermek tudatába be kell építeni az emberi jogok és alapvető szabadságok, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában elfogadott elvek tiszteletben tartását.

A gyermek tudatába kell vésni a szülei, személyazonossága, nyelve és kulturális értékei iránti tiszteletet, más kultúrák iránti tiszteletet.

Fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy a megértés, a béke, a türelem, a nemek közötti egyenlőség, valamennyi nép, nemzetiség, nemzeti és vallási csoport közötti barátság szellemében tudja vállalni a szabad társadalomban az étellel járó mindenfajta felelősséget.

A gyermek tudatába kell vésni a természeti környezet iránti tiszteletet, annak védelmét.

Az alapelvek, célkitűzések semmiképpen sem értelmezhetők úgy, hogy sérthessék a természetes vagy jogi személyeknek oktatási-nevelési, intézményalapítási és vezetési szabadságát.

A gyermekvédelem az óvodai oktatási- nevelési munka szerves része:

A legtágabb értelemben véve a gyermek nevelése, óvodai felügyelete a személyiség formáló hatásával, a tudásszint növelésével, az erkölcsi normák megismertetésével közvetlenül hozzájárul ahhoz, hogy a gyermek helyes irányba fejlődjön.

A közoktatásról szóló törvény 41. §-ának (5) és (6) bekezdése szerint az óvodának gondoskodnia kell a rábízott gyermek felügyeletéről. Továbbá el kell látni tehetségkutatással és tehetséggondozással, valamint a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokkal.

Az intézmény szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez, ennek érdekében együttműködik a gyermekjóléti szakszolgálattal.

A szülői házzal való kapcsolattartás, a szülők segítése gyermekük nevelésében, a családi környezet, a család szociális, kulturális, anyagi helyzetének a gyermek fejlődésére való hatásának vizsgálata és felmérése ugyanúgy része az óvodai nevelésnek, mint az óvodai élet megszervezése.

Feladata a pedagógusnak az is, hogy a szülőket és gyermekeket az őket érintő kérdésről rendszeresen tájékoztassa, és a szülőket figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.

A gyermekvédelem alapja a jogszabályok mellett az óvodai nevelési program.

A gyermekvédelem intézményi rendszerének működéséért az intézmény vezetője a felelős, munkájában pedig köteles közreműködni minden pedagógus.

A gyermekvédelmi felelős segíti az intézményvezető irányító tevékenységét, továbbá összehangolja a pedagógusok ez irányú tevékenységét.

Feladatok:

Tanév elején nyilvántartásba kell venni a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési-, magatartási-, tanulási nehézségekkel küszködő gyermekeket.

A felmérés után szükséges az adatok rögzítése. (határidők, felelősök)

Fejlesztési terv kidolgozása minden gyermek esetében.

A szülők figyelmének felhívása a különböző támogatási formák igénylésére és a határidők pontos betartására.

A gyermekvédelem hatékonyságát segítő módszerek:

- Rendszeres családlátogatások, szülői értekezletek, nyílt napok, fogadóóra, ünnepélyek...
- Személyiséget fejlesztő tréningek tartása az óvoda dolgozóinak.

- Szülők klubja, mentálhigiéniai foglalkozások tartása, tanácsadás szervezése szülőknek.
- Közös kirándulások a családokkal, munkadélutánok szervezése.
- A tantestület negyedévenkénti tapasztalatcseréje, munkaközösségi megbeszélések során módszerek megbeszélése, problémák feltárása.
- A csoportnaplókban, feljegyzésekben tervezés, nyomon követés.
- Logopédiai ellátás.
- Fejlesztőpedagógiai foglalkozások biztosítása.
- Tehetséggondozás.
- Fejlesztési lapok vezetése.
- Családpasztoráció.
- Családgondozási munkában való részvétel.
- Kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, esetmegbeszéléseken való részvétel.

Kapcsolattartás:

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Központ
- Gyermekvédelmi ügyintéző
- Nevelési Tanácsadó
- Szakértői Bizottság
- Karitás
- Máltai Szeretetszolgálat

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

Gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körültekintő munkáját, gyermekvédelmi munkáját.

Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket. Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel kapcsolatos intézkedéseket, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét a gyermek óvónőivel együtt.

Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait.

Továbbképzéseken vesz részt, tanácsot adhat eljárásokról, módszerekről, egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről.

Boldog Brenner János Óvoda

Javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, ahol szükséges, segít a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében.

Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében és minőségbiztosításában.

Munkáját megbízás alapján végzi.

Évente készít gyermekvédelmi munkatervet.

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának programja				
	Feladat	Módszer	Felelős	Időpont
1.	A hátrányos szociális helyzetből adódó nehézség feltárása	Elemzés Feltárás	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, Gyermekvédelmi felelős Óvodapedagógusok	Szeptember
2.	Segítségnyújtás a családnak, tanácsadás, kompenzálás, a nehézség lehetőség szerinti megoldása	Beszélgetés Családlátogatás	Óvodapedagógus Gyermekvédelmi felelős Fejlesztőpedagógus Óvodapszichológus	Szeptembertől folyamatos
3.	Az óvodai felzárkóztatás/ tehetséggondozás megtervezéséhez, szükség esetén speciális szakember bevonása (pl. logopédus, gyógypedagógus, nevelési tanácsadó szakemberei)	felkérés	Óvodavezető, tagóvoda vezetők Óvodapedagógusok pedagógiai asszisztens	Októbertől folyamatos
4.	Egyéni fejlesztési terv elkészítése	fejlesztési terv elkészítése	óvodapedagógus fejlesztőpedagógus	októbertől folyamatos
5.	A fejlesztő, felzárkóztató/ tehetséggondozó tevékenység megvalósítása	Gyakorlás Képességfejlesztés	óvodapedagógus Fejlesztőpedagógus	októbertől júniusig
6.	A fejlesztő, felzárkóztató/ tehetséggondozó tevékenység negyedévenkénti ellenőrzése, értékelése	Ellenőrzés, elemzés értékelés	óvodavezető, tagóvoda vezetők, fejlesztőpedagógus óvodapedagógusok gyermekvédelmi felelős	december március június
7.	Folyamatos kapcsolattartás,	konzultáció	óvodapedagógus fejlesztőpedagógus	folyamatos

	konzultáció a bevont külső szakemberekkel			
8.	A szülők rendszeres tájékoztatása a gyermek fejlődéséről	beszélgetés	óvodapedagógus fejlesztőpedagógus	Dec. márc. jún. és szükség esetén
9.	A felzárkóztató/ tehetséggondozó program év végi értékelése	Elemzés, értékelés	óvodavezető, tagóvoda vezetők, fejlesztőpedagógus óvodapedagógus	június
10.	A program tapasztalatainak beépítése a következő év fejlesztési tervébe	tervezés	óvodavezető, tagóvoda vezetők	augusztus

II.1.10.2. Az óvoda egyéb szolgáltatásai

A fenntartó részéről keletkezett igény: az egész nevelési éven átvonuló hittan tanítása, a valláskultúra értékeinek átadása, néphagyományőrzés, néptánc megismertetése. Ez az igény találkozott az óvodánkba beíratott gyermekek szüleinek elvárásaival. A kizáróan a gyermekek életkori sajátosságaira épülő „hittan foglalkozásokra” nagy igény van. A tevékenységet hitoktatói képesítéssel rendelkező óvodapedagógus illetve pedagógus szervezi és végzi. A szolgáltatásokért bérezés illeti meg. A nevelési időn túl, igény szerint, biztosítunk lehetőséget és szakembereket a szülők által szorgalmazott foglalkozásoknak:

- Gyermek futball, labdajátékok
- Zeneóvoda
- Gyermektorna
- Angol és német nyelvoktatás
- „Így tedd rá!” foglalkozás
- Úszás

A lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, illetve kiemelt képességű gyermekek nevelésében speciális foglalkozásokat biztosítunk megfelelő szakemberekkel (logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, ...).A törvénymódosítást maximálisan figyelembe véve, az összefüggő szabad játékidőt tiszteletben tartva ezek a

foglalkozások egyéni egyeztetés alapján valósulnak meg. Jelleműknél fogva részben az óvodában, részben az óvoda falain kívül valósíthatók meg (pl. Ayres terápia).

A nevelési időben szervezettek az időszakos templomlátogatások (Veni Sancte, Szent Erzsébet, Szent Márton, Advent, Boldog Brenner János emléknapi, Gyertyaszentelő, Balázs - áldás, Szent György, Te Deum) Az óvoda szellemiségének kialakításában, a keresztény kultúra értékeinek megismerésében, a liturgiák gyakorlásában, közös élmények megszervezésében használjuk fel ezeket a közös, együtt végzett tevékenységeket. Bábszínházba is elvisszük a gyermekeket. Az előadásokra bérletet váltunk, melyet a szülők vásárolnak meg. Az élményekhez juttatás, az esztétikai igényesség fejlesztésén túl színházértő és élvező korosztály nevelése a célunk. Az előadásokon a középsős és nagycsoportos korosztály vesz részt.

A nevelési időben végzett speciális szolgáltatásaink szorosan kapcsolódnak a gyermekek alaptevékenységeihez, napirendhez és az egyes csoportok életkori sajátosságaihoz.

Az óvoda szolgáltatásai közé tartozik az óvoda és szülői ház kapcsolatát elősegítő, erősítő szolgáltatások sora.

Nevelési időn túl, térítésmentesen, ajánljuk a szülők részére őszi szőlőszüreti délutánunkat; a Szent Márton hetében tartott lampionos felvonulásunkat; az Adventi időszakban az ünnepre lelki ráhangolódást segítő koszorúköttő, barkácsolgató esténket; a nevelés speciális problémáival foglalkozó szakemberek által a szülők részére vezetett beszélgető köröket; a szülők részére „család pasztorációs” lehetőséget az esti órákban havonta egy alkalommal; év eleji és év végi kirándulásokat a csoportokkal.

II.2. Az óvodába lépés feltételei

Az óvodába a gyermekeket a 2,5 -3. életévük betöltése után vesszük fel. A beiratkozás időpontja minden évben a templomokban kerül kihirdetésre, melyet a fenntartó rendel el. Az országos törvénynek megfelelően minden évben május 3-7-ig írathatják be óvodánkba gyermekeiket a szülők. A város egész területéről és a környező településekről is érkeznek gyermekek.

Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt, a szülők és az óvodapedagógusok véleményének figyelembevételével.

Boldog Brenner János Óvoda

Az óvodában 2,5 -3 -6 ill. 7 éves korú gyerekek nevelése folyik. A családi és óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

A köznevelésről szóló törvény – 2015. szeptember 01-től hatályos – 8.§ (2) bekezdése alapján a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson köteles részt venni.

Egy gyermek attól a naptári évtől válik tankötelessé, amelyben a 6. életévét augusztus 31. napjáig tölti be.

A gyermek abban az évben, amelyben harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától, napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni.

A gyermek két és fél éves korától az iskolaérettség eléréséig.

A gyermek abban az évben, amelyben augusztus 31-ig a 6. életévét betölti, tankötelessé válik.

A 2011. évi Nemzeti Köznevelési törvény 2019. évi LXX. módosító törvényének 8. § (2) bekezdésében az óvodai ellátás kötelező igénybe vételével kapcsolatos szabályok fogalmazódnak meg.

A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.

Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha:

- a gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján,
- a jegyző a szülő kérelmére engedélyt ad az óvodából történő kimaradásra
- gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérte.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

A gyermekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére - hat-hét éves korra - eléri az

iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

II.3. Az iskolába lépés feltételei

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához:

- teste legyen arányosan fejlett, teherbíró,
- mozgása összerendezett, harmonikus,
- mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését képes legyen szándékosan irányítani,
- nyitott érdeklődéssel álljon készen az iskolába lépésre,
- a tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődjenek,
- beszéde legyen érthető, folyamatos,
- gondolatait életkorának megfelelő tempóban, hangsúllyal, mások számára érthető formában tudja kifejezni,
- végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét,
- rendelkezzen elemi ismeretekkel önmagáról és környezetéről,
- ismerje a viselkedés alapvető szabályait,
- legyenek elemi mennyiségi ismeretei.
- Mindezek mellett szociálisan is váljon éretté az iskolára.
- Álljon készen az új körülmények elfogadására, a kapcsolatteremtésre, együttműködésre.
- Tudjon alkalmazkodni a szabályokhoz,
- tudja késleltetni szükségletei kielégítését.
- Kialakulóban van feladattudata.
- Kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme folyamatosan fejlődik.
- Az iskolába beiratkozó gyermekek számára elsősorban a Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium intézménye ajánlott. A felvételnél előnyt élveznek a katolikus óvodából érkező gyermekek.

II.4. Óvodánk szervezeti leírása

II.4.1. Óvodavezető

A fenntartó bízta meg a törvény előírásai szerint.

Pedagógiai és szakmai feladatai:

- Munkatervek összeállítása a nevelőtestület tagjaival.
- A pedagógus életpálya követelményeit beépíti a stratégiai dokumentumokba.
- Előkészíti a pedagógus, vezetői, intézményi önértékelést.
- Ösztönzi, segíti a kollégákat a minősítésen való részvételre.
- A tanfelügyeleti ellenőrzéseket a kézikönyveknek megfelelően készíti elő.
- Az óvoda házirendjének, a dolgozók munkarendjének beosztása.
- A csoport tervező, szervező, értékelő munkájának ellenőrzése és gyakorlati megvalósítása.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri az óvodáskorú gyermekek fejlődését és lelki gondozását.
- Biztosítja az óvodapedagógusok szakmai és lelki továbbképzésének feltételeit.
- Előkészíti, megszervezi a nevelési és munkatársi értekezleteket.
- Támogatja az óvodai szakmai közösség munkáját.
- Közvetlen és közvetett módon segíti a kapcsolattartást az óvodákkal és iskolákkal.
- Rendszeresen egyeztet a keresztény neveléssel kapcsolatos elképzeléseit és biztosítja annak az óvodai pedagógiának megfelelő megvalósítását.
- Törekszik a jó kapcsolat kialakítására a fenntartóval, az önkormányzattal, társintézményekkel.
- A munkatervi ütemezésnek megfelelően támogatja a házi bemutatók, nyílt napok, szülői értekezletek, fogadóórák megtervezését és megtartását.
- A bérfejlesztés, a jutalmazás, a kitüntetési javaslat egyeztetése a vezető helyetttel és a fenntartóval való jóváhagyása.
- Felelős a pedagógus etika normáinak betartásáért.
- A gyermekek biztonságos, balesetmentes környezetét biztosítja.

Tanügy-igazgatási feladatok:

Ezeket a feladatokat a mindenkori jogszabályoknak és utasításoknak megfelelően kell végezni.

Az óvodai előjegyzések, felvételek lebonyolítása, csoportok szervezése. A felvétel a fenntartóval egyeztetve történjen.

A tankötelezettséggel kapcsolatos feladatok: a szülők folyamatos tájékoztatása gyermekük fejlettségéről, a beiskolázással kapcsolatos adminisztráció.

Az óvodai nyitva tartások ellenőrzése.

A szünetek előkészítése, meghatározása és a szülők pontos tájékoztatása.

A törzskönyv folyamatos vezetése.

A munkavédelmi felelőssel együtt felel a munkavédelmi előírások betartásáért.

A dolgozók egészségügyi könyvének érvényességét figyelemmel kell kísérnie.

Az óvoda védő nőjével és a dolgozók orvosával kapcsolatot tart.

Együttműködik a szülői szervezetekkel.

Munkáltatói feladatok:

Az óvoda dolgozóival szemben a munkáltatói jogokat az igazgató gyakorolja, a fenntartóval egyetértésben.

Naprakész állapotban tartja a dolgozók személyi anyagát.

A munkaköri leírásokat minden tanév elején átnézi, végrehajtja a módosításokat.

Gazdasági feladatok:

A fenntartó által megállapított hatáskörben felelős az intézmény gazdálkodásáért.

A tárgyi feltételek javítását szorgalmazza.

A fenntartóval közösen szélesíti a költségvetést.

A vezetői munka csoportosítása:

A feladat jellege	Célja	Iránya
1. Pedagógiai feladatok	- A nevelőmunka ellenőrzése, szervezése, koordinálása - Az óvónők szakmai fejlesztése	- gyermek - óvónő - dajka, pedagógiai asszisztens - szülő
2. Tanügy - igazgatási feladatok	- Közigazgatás szabályok szerinti működtetés.	- gyermek - szülő - irányítás (fenntartó, kormányhivatal, önkormányzat minisztérium stb.)
3. Általános vezetői feladatok	- Az intézmény működtetése	- dolgozók
4. Gazdálkodási, műszaki feladatok	- Az intézmény működtetése - Közigazgatási feladatok	- dolgozók - fenntartó - külső partnerek
5. Munkáltatói feladatok	- működtetés (munkajog)	- dolgozók
6. Közéleti tevékenység, szakmai politikában való részvétel	- minőségi működtetés - társadalomban való részvétele	- kívülág és az óvoda
7. Az óvoda menedzselése	- minőségi működtetés - társadalomban való részvétele	- kívülág és az óvoda
8. Önfejlesztés, önképzés, önértékelés	- minőség javítása	- A nevelőmunka ellenőrzése, szervezése, koordinálása.

II.4.2. A tagóvoda vezetők

A tagóvoda vezető és feladatköre:

- A tagóvoda élén a tagintézmény vezető áll a Ktv. 54 §.-a alapján, aki az intézmény felelős vezetője.
- A tagóvoda vezetője felelős a tagintézmény szakszerű és törvényes működéséért.
- A tagóvoda vezető jogkörét, felelősségét feladatait a közoktatási törvény, az óvoda belső szabályzatai, az óvodavezető, valamint a fenntartó határozza meg.

A tagóvoda vezető felelős:

- a tagintézmény szakszerű és törvényes működéséért,
- a takarékos gazdálkodásért,
- a tagóvoda gazdálkodási feladatainak megszervezéséért,
- a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség, teljesítéséért,
- a tagóvoda gazdasági eseményeiért,

- a pedagógiai munkáért,
- a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
- a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- a gyermekbalesetek megelőzéséért,
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,,
- a pedagógusok továbbképzésének megszervezéséért,
- a tagintézmény ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének működéséért.

A tagóvoda vezető feladata:

- a tagóvoda nevelőtestületének vezetése
- a döntések (állásfoglalások) végrehajtásának megszervezése és ellenőrzése,
- a nevelőmunka irányítása és ellenőrzése,
- a keresztény értékek képviselője,
- a nemzeti és óvodai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megünneplése
- a rendelkezésre álló költségvetés alapján a tagintézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása,
- a munkavállaló érdekképviselői szervekkel, a szülői szervezetekkel való együttműködés,
- a kötelezettségvállalási, kiadmányozási jogkör gyakorlása,
- a tagintézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben való döntés, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörbe,
- a jogszabályok által a tagóvoda vezető hatáskörébe utalt – és át nem ruházott feladatok ellátása.

II.4.3. Az óvodavezető helyettes

A vezető óvónő távollétében teljes felelősséggel látja el a vezetési teendőket. Szükség esetén azonnali intézkedési, alkalomszerűen döntési joggal rendelkezik.

A vezetési teendőket megosztva végzi:

- a kijelölt munkákat elvégzi,
- részt vesz belső ellenőrzésben, önértékelés kidolgozásában, minősítésben, tanfelügyeleti ellenőrzésben.

- felelős a leltározásért,
- a vezető óvónővel megosztva felel az óvoda berendezéseirért, eszközeiért,
- a csoportnaplókát, egyéb munkákat ellenőrzi.

Észrevételeit röviden szóban vagy feljegyzés formájában havonta leadja.

Az óvodai munkatervben meghatározott feladatok végrehajtásáért a vezetővel együttesen felel.

A munkavédelmi tervben foglaltakért a munkavédelmi megbízottal közösen felel. Szülőkkel való közös munkák megszervezéséért felelős.

II.4.4. A nevelőtestület tagjai és jogkörük, szakmai munkaközösség

A nevelőtestület:

Döntési, véleményezési, javaslattevő jogkörét a Nkt. 56.§-57.§- a határozza meg.

A nevelőtestület feladata a nevelési értekezletekre való felkészülés (témák, anyagok gyűjtése). A nevelési értekezletek tárgya bármely nevelési kérdés lehet, amely az egységes nevelő-, nevelési-, oktatási követelmények kialakításához szükséges.

A nevelőtestület üléseit az óvodavezető vezeti. Az értekezletekről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A nevelőtestület határozatait feljegyzésként csatolni kell az óvoda munkatervéhez.

A nevelőtestület minden tagja javaslatot tehet az óvodai élettel kapcsolatos minden kérdést illetően.

Az óvodapedagógus munkaköri kötelessége, hogy a jogszabályban meghatározott, az oktatási törvényben előírt feladatait ellássa, és jogait érvényesítse.

Pedagógiai munkájuk végzésére irányt ad az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja keretjelleggel, valamint a helyi nevelési- Keresztény Nevelési Program.

Helyi pedagógiai feladatait az intézmény munkatervében megfogalmazott célok határozzák meg.

Jogaikat, kötelességeiket, feladataikat a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg.

Szakmai Munkaközösség Nkt. 58.§:

A szakmai-nevelő munka segítése érdekében az óvoda alapításakor óvodánkban anyanyelvi munkaközösség alakult. A szakmai munkaközösség dönt működési rendjéről és munkaprogramjáról, munkáját éves munkaterv alapján végzi.

A munkaközösség vezetőjét az óvodavezető a tagok kezdeményezése alapján nevezte ki, a megbízatás többször meghosszabbítható.

A munkaközösség feladatai:

- A nevelési-oktatási intézményben folyó pedagógiai munka eredményességét segítse és tegyen javaslatot a továbbfejlesztésre-szakmai területét illetően.
- A munkaközösség témájában-, a tervező, elemző, értékelő tevékenységben való részvétel.
- Segítse az óvodavezetés szakmai irányítását, az intézmény pedagógiai munkájának minőségi jobbításában, a pedagógus életpálya követelményeinek megvalósításában aktív szerepet vállaljon.
- Rendszeres időközönként megbeszélést, a programban feltüntetett témákkal kapcsolatban előadásokat, házi bemutatókat szervezzen.
- Segítse a munkaközösségi tagok ön-és továbbképzését.

II.4.5. Szülői munkaközösség

Az intézményünkbe járó gyermekek szülei a Nkt.-ben meghatározott jogaik és kötelességeik érvényesítése érdekében munkaközösséget hoztak létre.

A szülői munkaközösség a működési rendjéről saját maga dönt, maguk választják vezetőségüket, akik képesek a többi szülő véleményét, állásfoglalását képviselni, és ezáltal befolyásolhatják az óvoda működését érintő döntéseket.

A szülők képviselőivel az óvodavezető és a helyettes tart kapcsolatot és az önértékelést koordináló pedagógus, aki a kérdőívezést szervezi.

A szülői munkaközösségi értekezlet évenként 2 alkalommal szervezendő (nevelési év elején és végén), de szükség esetén bármelyik fél igénye esetén többször is.

A szülői munkaközösség javaslattevő jogkörrel rendelkezik a nevelési-oktatási intézmény irányítását, a vezető személyét, az óvoda egészét érintő valamennyi kérdésben.

A szülők és az óvodapedagógusok között a nevelési feladatok összehangolására lehetőség nyílik az alábbi esetekben:

- nyílt napokon, játszódelutánokon,
- nyilvános ünnepélyeken,
- szülői értekezleteken
- fogadóórákon,
- a faliújságra kifüggesztett információkon keresztül,
- a gyermekvédelmi intézkedéseken keresztül,
- az óvodai rendezvények közös szervezése során

Szülőkkel együtt tartandó közös programok:

- Óvodai rendezvények - Szőlőünnep, Szent Márton napi lampionos felvonulás, Adventi koszorúkötés, Juniális.
- Szentmisék (Veni Sancte, Advent, Anyák napja, Tedeum)
- Túrák, kirándulások, sportrendezvények.
- Vásárok szervezése
- Munkadelutánok
- Előadások

II.4.6. Az óvoda alapítványa – Szentjánosbogár Alapítvány

Szülői kezdeményezés alapján 2004. március 17.- én a Szombathelyi Egyházmegyei Óvoda támogatására létrehozott alapítvány néven jött létre. Ezen alapítvány munkáját a „Szentjánosbogár Alapítvány”, mint jogutód folytatja 2009. január 12-től.

2010. március 16-tól az alapítvány alapítói jogainak gyakorlását Dr. Bátorné Dr. Antal Judittól a Polgári Törvénykönyv (1959. évi IV. tv.) 74/C.§ (7) bek. figyelembevételével a Szombathelyi Egyházmegye vette át. Az alapítvány jogi személy. Nyílt, non-profit, közhasznú szervezet, mely tartós, közérdekű célra jött létre.

Az alapítói jogokat a Polgári Törvénykönyv 74/C.§ (7) bek. figyelembevételével ezen kiegészítő adat bírósági nyilvántartására vonatkozó végzésértelmében a:

Szombathelyi Egyházmegye

9700 Szombathely Berzsenyi tér 3.

Boldog Brenner János Óvoda

Bírósági nyilvántartási száma: Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pk. 60. 142/1995/5. számú végzése alapján 11. sorszám alatt

Adószáma: 19895316-1-18

Képviselője: Dr. Székely János megyéspüspök gyakorolja.

Az alapítvány székhelye: Szombathely, Hollán Ernő u.4.

Levelezési címe: Brenner János Óvoda, Szombathely, Bem J. u. 9/ a

Az alapítvány célja:

Segítséget nyújt a Brenner János Óvoda működéséhez, fenntartásához és az oktató-nevelő munkájához.

Ezen belül támogatja:

- az óvónők szakirányú képzését,
- a fejlesztő pedagógus, logopédus munkáját (szakkönyvek vásárlása, előadások szervezése, a szükséges eszközök beszerzése útján),
- kirándulások anyagi forrásának biztosítását,
- a vallásos jellegű előadások finanszírozását,
- a hittan foglalkozásokat,
- szülői igény esetén az óvodai német, angol és francia nyelv megfelelő szakemberekkel való oktatását,
- az ének és szavalóversenyen való részvételt,
- az óvoda állagának megőrzéséhez szükséges munkálatok elvégzését és annak finanszírozását,
- a konyha korszerűsítését (a HACCP rendszernek megfelelően),
- a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez szükséges tornaterem megépítését.

Az alapítvány ügydöntő, ügyvezető és képviselő szerve az 5 tagú kuratórium, mely az alapítványi célok megvalósításával és az alapítvány vagyonkezelésével, az anyagi javak felhasználásával és az alapítvány folyamatos működésével kapcsolatos kérdésekben dönt. A kuratóriumi elnök és a tagok megbízása határozatlan időre történik.

III. A pedagógiai program végrehajtását segítő eszközök, felszerelések:

A Pedagógiai Programunk megvalósításához szükséges eszközök, felszerelések beszerzésénél a 20/2012.(VIII.31.) és a 20/2019.(VII.30.) EMMI rendeletekben meghatározottakat vesszük figyelembe.

A játéktevékenység eszközei:

Ahhoz, hogy a játék belső feltételei, fejlesztő hatása jól működhessenek, inger gazdag tárgyi feltételekre is szükség van. A mozgásos játékokhoz, szerepjátékokhoz, építő-konstruáló játékokhoz, szabályjátékokhoz, dramatizáláshoz és bábozáshoz, barkácsoláshoz szükséges eszközöket részben az óvodapedagógusok készítik és szerzik be a Szentjánosbogár Alapítvány segítségével, részben pedig a költségvetésből, fenntartói támogatással évente folyamatosan bővítjük, pótoljuk. Törekszünk arra, hogy a játékeszközök többcélúan felhasználhatók, esztétikusak, minden óvodás gyermek által elérhetőek legyenek. A különböző játékformákhoz bevonjuk a gyermekek kreativitását fejlesztő eszközöket, tárgyakat, melyek komoly segítséget jelentenek a gyakorló, építő, szimbolikus szerepjátékoknál, ill. a barkácsolásnál. A mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő csoportszobai eszközöket folyamatosan bővítjük, kiegészítjük. Szükséges azonban, hogy az udvaron is megfelelő színvonalú eszközöket biztosítsunk a gyermekek számára, ezért fenntartói, alapítványi és szülői segítséggel folyamatosan gazdagodik óvodánk udvari játék és eszközparkja EU konform játékokkal.

Az anyanyelv fejlesztéséhez a kommunikációs képességek fejlesztéséhez szükséges képeskönyvek, mesekönyvek, ismeretterjesztő könyvek megfelelő mennyiségben állnak a gyermekek rendelkezésére. Minden évben bővítjük készletünket az újonnan megjelent kiadványokkal, illetve gondoskodunk az elhasználódottak pótlásáról.

Az ének, zene, énekes játékokhoz különböző ritmus hangszereket használnak a gyermekek. Ezek elégséges mennyiségben biztosítva vannak.

Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezés, képzelet, figyelem, gondolkodás, kreativitás) fejlesztését szolgáló eszközökből, anyagokból igyekszünk sokfélét biztosítani bevonva a családi ház segítségét is.

Boldog Brenner János Óvoda

A rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, építéshez, kézimunkához használatos változatos eszközöket, természetes anyagokat vásárlással és gyűjtögetéssel szerezzük be. Az óvodában az óvodapedagógusok figyelik a tárgyi készletek alakulását, és ha valamit már használaton kívülnek minősítenek, akkor jelzik az óvodavezetőnek, aki megteszi a megfelelő lépéseket.

A természeti- emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő szemléltető képeket, diaképeket, tevékenykedtetésre készítő eszközöket igyekszünk minél változatosabb formákban biztosítani a gyermekek számára. Hangsúlyt fektetünk a természetes tapasztalati lehetőséget biztosító tevékenységi formákra.

A munkajellegű tevékenységekhez biztosítunk a gyermekeknek különböző eszközöket a benti, az udvari és a kert ápolási teendők végzéséhez.

A hittan foglalkozásokhoz használt eszközöket folyamatosan szerezzük be és készítjük el. Arra törekszünk, hogy korhű környezetben ábrázoljanak. A diaképek használatánál tudatosítjuk, hogy nem fénykép az egykori történetről, hanem művész rajzolta le. A Gyermekbibliák közül csak az fogadható el, amelynek szövege hű a Szentíráshoz, s illusztrációja művészi.

Egyéb tárgyi-dologi eszközök:

A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök az előírásoknak megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezésre állnak. A televízió, videó, DVD lejátszó, vetítő, Hifi berendezés, fénymásoló mind-mind a korszerű nevelés szolgálatában állnak. A gyermekek óvodai életét, fejlődését mozgó (videó felvétel) és állóképpel (fénykép) is igyekszünk alkalmanként rögzíteni. (Mindezekhez rendelkezünk szülői beleegyező nyilatkozattal a gyermekvédelmi- és média törvénynek megfelelően.) Az óvoda számítógépei és annak tartozékai a kor kihívásainak eleget tesznek.

Boldog Brenner János Óvoda

Eszköz	Önerő, Óvodai pályázat			Szülők - Alapítvány			Fenntartó		
	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2018 2019	2019 2020	2020 2021
Képességfejlesztő játékok (karácsonyi játékvásárlás)				X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok Pornó- apáti
Labdaállvány 2db 160.000 Ft				X Hollán					
Mozgásfejlesztő eszközök	X Hollán,, Bem	X Hollán, Bem			X Bozsok				
Ábrázolási eszközök évente cs./15.000 Ft							X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok
Régi takarók cseréje évente 1 cs./50.000 Ft							X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok	X Hollán Bem Bozsok
A régi fektetők folyamatos cseréje évente 1cs./200.000Ft							X Bem	X Bem	X Bem
Könyvtári állomány folyamatos bővítése (Mindhárom óvoda)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Audiovizuális eszközök								X Bozsok Bem	X Hollán

Boldog Brenner János Óvoda

Eszköz	Önerő, Óvodai pályázat			Szülők - Alapítvány			Fenntartó		
	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2021 2022	2022 2023	2023 2024	2021 2022	2022 2023	2023 2024
Képességfejlesztő játékok (karácsonyi játékvásárlás)	Székhely telephely tag-óvodák	X	X	X	X	X			
Udvari homokozók árnyékolása, takarása - felújítás		Székhely Narda			Székhely				
Mozgásfejlesztő eszközök					Hollán Bem Bozsok Pornóapáti				Hollán Bem Bozsok Pornóapáti
Ábrázolási eszközök évente/ cs./20.000 Ft	Székhely telephely tag-óvodák	X	X						
Régi takarók cseréje évente 1 cs./50.000 Ft	Székhely telephely							Bozsok	Pornóapáti
A régi fektetők folyamatos cseréje évente	Székhely telephely tag-óvodák	X	X	X					
Homokozók homokjának cseréje	Hollán	Bem Bozsok	Hollán, Pornóapáti						
Könyvtári állomány folyamatos bővítése	Székhely telephely tag-óvodák	X	X						
Audiovizuális eszközök						Hollán Bem			tag-óvodák

IV. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program módosításának módja és indokai:

A Fenntartó, a Nevelőtestület, a Szülői Szervezet, illetve törvényi változások esetén évente egy alkalommal (lehetőség szerint mindig szeptember 01-jei hatállyal) alapvető programok belépése vagy megszűnése esetén a tantestület egyetértésével és a Fenntartó jóváhagyásával.

A pedagógiai program felülvizsgálatának mechanizmusa:

A bevezetést követő második év első nevelési értekezletén:

Reálisak voltak-e a célkitűzések?

Megvalósíthatók-e a feladatok?

Hogyan változtak a személyi és tárgyi feltételek?

Változtak-e a fenntartói, szülői, pedagógusi igények?

A teljes bevezetés után évente egy alkalommal:

- * a tantestület által javasolt egy-egy részterület értékelése
- * a szülői, tanulói, fenntartói visszajelzések alapján választott terület vizsgálata

A teljes bevezetéstől számított négyévenként a pedagógiai program teljes áttekintése, esetleg külső szakértő bevonásával is.

A pedagógiai program hozzáférhetősége

A pedagógiai program nyilvános, szabadon megtekinthető a szülők, pedagógusok, számára egyaránt az óvoda könyvtárában, a tagintézményekben és a titkárságon, valamint az intézmény honlapján.

Óvodánk pedagógiai programja a hatályos köznevelési törvények értelmében az Óvodai nevelés országos alapprogramja, a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet honlapjáról elérhető, katolikus óvodák részére elkészített segédanyag, Etikai Kódex, a Helyi Keresztény Nevelési Program, a Brenner János Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium Pedagógiai Programja, az Újvárosi Óvoda Pedagógiai Programja, a Szolnoki Mustármag Római Katolikus Óvoda Pedagógiai Programja alapján készült.

A *Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája* Nemzetiségi Pedagógiai Programját a Kópházi Napközi otthonos Óvoda 2016. évi Pedagógiai Programja alapján készítette el.

V. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A **Boldog Brenner János Óvoda** Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2022. június 21-én a dolgozókkal történt ismertetése után történt szavazással 100% -ban, egyhangúlag fogadta el.

.....
Pintérné László Ildikó
Óvodavezető

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Boldog Brenner János Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2020. július 22-én a dolgozókkal történt ismertetése után történt szavazással egyhangúlag fogadta el.

Pintérné László Ildikó
Pintérné László Ildikó
óvodavezető

A Pedagógiai Programmal kapcsolatban a Szülői Szervezet – a jogszabályban meghatározottak szerint – 2020. július 13-án véleményezési jogot gyakorolt, a Szülői Szervezet elnöke aláírásával tanúsítja, a Pedagógiai Programot jelen formájában elfogadták.

Szülői Szervezet elnöke

Narda Horvát Nemzetiségi Önkormányzata a Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programját támogatja.

Narda, 2020. 07.

[Handwritten signature]
Nardai Horvát Nemzetiségi Önkormányzata elnöke

A Pedagógiai Programot a fenntartó 2020. július 10-én jóváhagyta:

[Handwritten signature]
Dr. Székely János
szombathelyi megyéspüspök

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A **Boldog Brenner János Óvoda** Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2022. június 21-én a dolgozókkal történt ismertetése után történt szavazással egyhangúlag fogadta el.

Pintérné László Ildikó
Pintérné László Ildikó
Óvodavezető

A Pedagógiai Programmal kapcsolatban a Szülői Szervezet – a jogszabályban meghatározottak szerint – 2022. véleményezési jogot gyakorolt, a Szülői Szervezet elnöke aláírásával tanúsítja, a Pedagógiai Programot jelen formájában elfogadták.

[Handwritten signature]

Szülői Szervezet elnöke

Narda Horvát Nemzetiségi Önkormányzata a Boldog Brenner János Óvoda Nardai Horvát Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programját támogatja.

Narda, 2020. július

.....
Nardai Horvát Nemzetiségi Önkormányzata elnöke

Pornóapáti Német Nemzetiségi Önkormányzata a Boldog Brenner János Óvoda Pornóapáti Német Nemzetiségi Tagóvodája Nemzetiségi Kiegészítő Programját támogatja.

Pornóapáti, 2022. június

[Handwritten signature]
.....
Pornóapáti Német Nemzetiségi Önkormányzata elnöke

A Pedagógiai Programot a fenntartó 2022. 07. 07.

jóváhagyta:

[Handwritten signature]
.....
Dr. Székely János
szombathelyi megyéspüspök

